KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose metams $5.00
Pusei metų 2.50
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass

NO. 27 | SOUTH BOSTON, MASS., , LIEPOS - JULY 3, 1963 | 59-TIEJI METAI

"Keleivio" Telefonas AN 8-3071 | Second-class postage paid at Boston, Massachusetts | Atskiro Numerio Kaina 12 Centų

Prezidentas Kennedy Baigia Kelionę Po Europą

Aplankė Vokietiją, Airiją, Angliją, Lankosi Italijoj; Visur Tarėsi ir Tariasi su Vyriausybių Vadais Dėl Politikos Subendrinimo; Svarbiausi Pareiškimai Prezidento Buvo padaryti Vokietijoj, Kuri Laikoma Artimu Sąjungininku, Dėl Kurio ir į Karą Vertėtų įsitraukti.

Prezidentas J. F. Kennedy jau baigia savo kelionę po Europos kraštus. Vokietijoj ir Anglijoj jis tarėsi su vyriausybių vadais, dabar tariasi su laikinąja Italijos vyriausybe, kuri buvo sudaryta paskubomis, kad prezidentui besilankant kraštas nebūtų be vyriausybės. Romoje prezidentas turi pasimatymą ir su naujuoju popiežium Povilu Šeštuoju.

Anglijoje prezidentas tarėsi su ministerių pirmininku Macmillanu, dėl kurio ilgesnio išsilaikymo valdžioje daug kas abejoja tiek Anglijoje, tiek ir užsienyje. Su Macmillanu buvo susitarta dėl bendros laikysenos greit įvykstančiuose pasitarimuose Maskvoje dėl atominių ginklų uždraudimo, bet dėl ginklavimo paviršiaus laivų atominėmis Polaris bombomis ir tuose laivuose laikymo tautiniai mišrių įgulų nieko galutino nesusitarta.

Prezidento kelionė laikoma pasisekusia tuo atžvilgiu, kad visur Amerikos vadas buvo pasitiktas labai širdingai ir triukšmingai. Tuo žvilgsniu prezidento kelionė į Airiją buvo pati sėkmingiausia, nes prezidentas aplankė savo gimines ir savo prosenelio kilimo vietą, o be to, visoje Airijoje jis buvo sveikinamas kaip Airijos sūnus, grįžęs į savo tėvų šalį.

Prezidento kelionė pasitaikė tokiu metu, kada tik Airijos vyriausybė buvo laikoma lyg ir pastovi, o Vokietijos, Anglijos ir ypač Italijos vyriausybės nėra pastovios ir todėl gal negalėjo duoti galutinių pažadų.

Po prezidento lankymosi Vokietijoje, ten tuoj pat atvyko Sovietų Rusijos diktatorius Chruščiovas. Spauda daro palyginimą, kaip buvo pasitiktas Amerikos vadas vak. Vokietijoje ir kaip Chruščiovas rytinėj Vokietijoje. Jei vakarinėj Vokietijoj ir Berlyne prezidentas Kennedy buvo sveikinamas kaip krašto draugas, tai rytinėj Vokietijoj vokiečiai sveikino Chruščiovą numirėliškai, kaip savo diktatorių komunistų bosą, bet ne kaip laukiamą ir mylimą svečią.

Prezidentas Kennedy grįš iš Europos kiek anksčiau, negu buvo numatyta. Jis išskris iš Italijos antradienio vakare, o ne trečiadienio rytą, kaip pirma buvo numatyta.

Rusai Išvarė 5 Kinų Komunistus

Sovietų Rusijos vyriausybė pereitą savaitę išvarė iš Maskvos 3 kinų diplomatus ir du mokslininkus. Visi jie išvaryti iš Rusijos todėl, kad jie dalijo spaudos atstovams ir šiaip žmonėms kinų laiško rusų komunistų partijai nuorašą. Rusai to laiško nepaskelbė ir supyko, kad kinų diplomatai drįso tą laišką Maskvoje platinti.

Kinai sako, kad pirmą kartą "socialistinių valstybių" tarpe atsitinka, kad vienos šalies diplomatai ir mokslininkai yra išvaromi iš kitos socialistinės šalies, bet kinai sako, kad jie neatsimokėsią tuo pat.

AR RUSAI BANDO A-GINKLUS?

Amerikoje pasklido gandai, kad rusai vykdo naujausią seriją atominių ginklų bandymų. Esą bandomos mažo galingumo bombos.

Amerikos atominės energijos komisija tuos gandus patvirtina, bet vadina juos tiktai gandais. Esą, dar reikia aiškinti, ar rusai tikrai tokius bandymus daro.

Amerika šiuo metu savo atominių bandymų nevykdo, norėdama paruošti geresnę atmosferą būsimoms derybom su rusais.

ADVOKATAS ŽUDIKAS

Kriminalinių bylų advokatas Eugene Thompson iš St. Paul, Minn., suimtas ir kaltinamas nužudęs savo 34 metų žmoną, kuri buvusi apdrausta daugiau kaip milioną dolerių vyro naudai.

Komunistų Viršunės Tariasi Berlyne

Rytiniame Berlyne susirinko komunistų viršūnės aptarti komunistinio bloko visokius klausimus. Dalyvauja rusų Chruščiovas, čekų Novotni, lenkų Gomulka, bulgarų Živkov, vengrų Kadar ir vokiečių Ulbricht. Kadangi vokiečių kvislingui Ulbrichtui suėjo 70 metų, tai sukaktuvėms paminėti komunistų vadai ir susirinko. Bet šalia Ulbrichto sveikinimo, jie aptaria ir savus reikalus. Svarbiausias tų reikalų yra komunistinio bloko santykiai su komunistine Kinija ir vis tas pats senas jau "Berlyno klausimas."

Komunistų vadų pasitarime nedalyvauja Rumunijos komunistų atstovai, nėra, žinoma, nė Albanijos.

Rumunijos nedalyvavimas aiškinamas tuo, kad rumunai esą nepatenkinti Maskvos ūkio politika, o todėl jie flirtuoja su kinais.

Rusų-Kinų Derybos Visgi Gali Įvykti

Iš Kinijos pranešama, kad kinų komunistų partijos atstovai šį penktadienį atvyks į Maskvą, į sutartus dviejų partijų vadų ideologinius išsiaiškinimus. Ar rusai sutiks "aiškintis" po pereitos savaitės barnių ir kinų komunistų diplomatų išvarymo iš Maskvos, dar nėra žinoma.

Kinų ir rusų komunistų partijos jau senokai sutarė bandyti išlyginti skirtumus savo ideologijoj ir leninizmo aiškinime, bet kinai birželio 14 d., nelaukdami bendrų pasitarimų, išnešė viešumon rusų prasilenkimus su tikruoju leninizmu ir už tai susilaukė iš rusų viešo išbarimo ir kelių kinų komunistų diplomatų išvarymo iš Maskvos.

LIEPOS 20 DIENĄ SAULĖS UŽTEMIMAS

Liepos 20 d. bus matomas saulės užtemimas. Tą dieną bus visiškas saulės užtemimas, bet visiškai saulė pasislėpusi bus tiktai Maine valstijos dalyje ir paskui Kanadoj juoda saulės užtemimo juosta tęsis į Alaską. Kitose Amerikos dalyse bus matomas tik dalinis saulės užtemimas.

Mokslininkai ir šiaip sau smalsuoliai jau rengiasi saulės užtemimą stebėti. Tas saulės užtemimas prasidės 5 val. 44 min. 25 sek. iš ryto ir baigsis saulei nusileidus Alaskoje.

Šiais metais Liepos Ketvirtąją norima atgaivinti senas paprotys — skambinti varpais. Prabiltų 2 val. p.p.

Liepos 4 Skambės Varpai

"KARŠTOS LINIJOS" SUTARTIS

JAV atstovas Charles C. Stelle (kairėj) ir Sovietų Sąjungos atstovas Semion Carapkin Ženevoje pasirašo sutartį, kuria įrengiama "karšta linija" tarp Maskvos ir Washingtono, skirta netikėtam karui išvengti. Tokio susisiekimo 4 aparatai bus įrengti Washingtone, Pentagone, ir Maskvoje.

Submarino Tresher Pėdsakai Atrasti

Pereitą savaitę gelmių laivas "Trieste" pakartotinai nusileido 8,400 pėdų į Atlanto gelmes, ieškodamas neseniai nuskendusio povandeninio laivo Tresher griaučių. Trieste užtiko Atlanto dugne didelį kraterį (duobę) 40 pėdų gilumo ir 200 pėdų platumo. Duobės ilgumas nebuvo nustatytas. Ar tą duobę padarė submarinas Tresher, grimzdamas į dugną, ar tai naturalus dugno įdubimas, dar neaišku. Trieste užtiko ir vieną submarino dalį. Sekmadienį Trieste penktą kartą leidosi į Atlanto dugną ieškoti nuskenduso submarino griaučių, ir tai bus paskutinis jo nėrimas į gelmes. Po to gelmių laivas bus tikrinamas ir taisomas.

Rašytojas Nekrasov Bus Nubaustas

Sovietų Sąjungos komunistų partijos centro komitetas baigė posėdžius ir priėmė nutarimus dėl griežtesnio pažabojimo rašytojų ir menininku, kurie nukrypsta nuo partinės linijos. Vieną rašytoją Nekrasovą Chruščiovas pasiūlė išmesti iš partijos už "buržuazinį bešališkumą," nes jis gerai atsiliepė apie Ameriką po atsilankymo šiame krašte 1960 metais. Tas rašytojas papasakojo "Novyj Mir" žurnale kaip jo grupės vadovas kas vakaras skaitė Amerikoje jo priežiūrai pavestus turistus "kaip viščiukus," kas tam rašytojui visai nepatiko.

Už tai, kad rašytojas nepeizojo Amerikos, jis metamas iš partijos. Nemoka meluoti, kaip partija liepia, tai kam toks rašytojas reikalingas?

Popiežius Povilas VI Jau Apvainikuotas

Sekmadienį, birželio 30 d., popiežius Povilas VI buvo apvainikuotas popiežiaus karūna ir ėmė eiti normalias popiežių pareigas. Po vainikavimo Povilas VI pasakė kalbą devyniomis kalbomis, jų tarpe lenkų ir rusų kalbomis. Prezidentas J. F. Kennedy turėjo atvykti į Romą sekmadienį, bet dėl popiežiaus vainikavimo jis atvyksta ten tik pirmadienį ir turės pasimatymą su naujuoju popiežium.

Popiežiaus vainikavimas vyko su įprasta pompa, dalyvaujant didelėms minioms žmonių. Ameriką vainikavimo iškilmėse atstovavo keturių asmenų delegacija su aukščiausiojo teismo pirmininku Earl Warren priešaky. Delegacijoj dalyvavo įvairių tikybų žmonių.

GETTYSBURGO MŪŠIO 100 METŲ SUKAKTIS

Liepos 1-3 dienomis Getysburg mūšio laukuose bus minima 100 metų sukaktis nuo garsaus persilaužiamojo Amerikos pilietinio karo mūšio prie Gettysburg, Pa.

Gettysburgo mūšis prasidėjo liepos 1 d. ir tęsėsi tris dienas. Mūšis pasibaigė šiauriečių, Unijos šalininkų, laimėjimu, pietinių valstijų kariuomenė turėjo trauktis po mūšio į Virginiją ir jau daugiau nebandė rimčiau veržtis į šiaurines valstijas.

Gettysburgo mūšyje krito apie penkiasdešimt tūkstančių vyrų iš abiejų kariaujančių pusių. Tai buvo vienas pačių kruviniausių pilietinio karo mūšių tarp šiauriečių ir pietiečių. Jo laimėjimas galutinai nulėmė ir Jungtinių Amerikos Valstybių istorinę ir politinę ateitį, dėl to tas svarbus įvykis vis rimtai prisimenamas.

Civilinių Teisių Įstatymas Kelia Karštų Ginčų

Generalinis Prokuroras Robert F. Kennedy Liudija Senate; Jis sako, Labiausiai Įžeidžianti Diskriminacija Praktikuojama Krautuvėse, Teatruose ir Panašiose Vietose; Kongrese Dar Nėra Aiškios Daugumos Už Įstatymo Priėmimą; Respublikonai Abejoja.

Atstovų rūmuose ir senate jau svarstomas vyriausybės įneštas sivilinių teisių įstatymas dėl negrų teisių sulyginimo. Senate šį pirmadienį liudijo generalinis prokuroras Robert F. Kenedy. Jis sakė, kad labiausiai įžeidžianti rasinė diskriminacija praktikuojama tokiose privačiose įstaigose, kaip teatrai, restoranai, krautuvės ir panašios įstaigos, kurios mielu noru patarnauja bet kam, dargi prostitutėms, bankų plėšikams, komunistams ir narkotikų pirkliams, bet atsisako patarnauti ar įsileisti mūsų teisėjus, diplomatus ir daugybę karių karo pajėgose dėl jų skirtingos odos spalvos.

Generalinis prokuroras čia palietė daugiausia ginčijamą įstatymo patvarkymą. Kongrese ne tik pietinių valstijų kongresmanai ir senatoriai, bet ir visa eilė respublikonų gina šventą nuosavybės teisę, kuri, girdi, leidžia kiekvienam pasirinkti, ką į savo nuosavybę įsileisti ir ko neįsileisti. Respublikonų vadas senatorius Dirksen mano, kad nuosavybės teisę reikia gerbti ir, girdi, reikia įtikinimu daryti įtakos, kad rasinė diskriminacija krautuvėse, teatruose, restoranuose ir panašiose vietose būtų panaikinta.

Ginčas dėl asmens ar nuosavybės teisių pirmenybės gali tęstis ilgai, ir įstatymo išleidimas dėl to gali užtrukti, juo labiau, kad pietinių valstijų atstovai ir senatoriai bandys pavartoti visas priemones, kad įstatymas iš viso nebūtų priimtas.

Negrų organizacijos jau telkiasi daryti "žygį į Washingtoną" ir sutraukti į sostinę daug tūkstančių negrų, kurie darytų spaudimą į įstatymų leidėjus. Tą klausimą svarstys didžiausios negrų kovos organizacijos.

Prancūzija Izoliuota Nuo Sąjungininkų

Prezidento Kennedy lankymasis Europoje palieka atvirą klausimą, kaip klostysis Amerikos ir sąjungininkų santykiai su Prancūzija. Prezidentas Kennedy Vokietijoje, de Gaulle neįvardindamas, atmetė prancūzų prezidento spėliojimą, kad Amerika gali kartais nenorėti veltis į atominį karą dėl Europos kraštų gynimo. J. F. Kennedy griežtai ir labai aiškiai tvirtino, kad Amerika savo pasižadėjimus tesės, nes nuo Europos laisvės priklauso ir Amerikos laisvė.

Prancūzijos vyriausybė dėl to atsiliepė, kad niekas Prancūzijoj neabejoja, jog dabartinė Kennedy administracija yra pasiryžusi savo įsipareigojimų laikytis, bet kas bus po 10 metų? Juk ir prezidentas Kennedy negali numatyti, kokia tada bus Amerikos administracija ir kaip ji žiūrės į Europos gynimą.

Šiuo tarpu atrodo, kad prezidento žodžiai Europoje lyg ir izoliavo Prancūziją nuo kitų sąjungininkų.

Spausdinant šį Keleivio numerį, staiga mirė

Keleivio įstaigos vedėjas žurnalistas

JONAS JANUŠKIS.

Jonas Januškis, ilgametis Keleivio ir kitų laikraščių redaktorius ir bendradarbis, įžymus veikėjas, liepos 1 d. pavakarėj savo bute staiga mirė ištiktas širdies smūgio.

Velionis pašarvotas Lubino laidojimo įstaigoj (546 E. Broadway, So. Bostone) ir bus laidojamas penktadienį, liepos 5 d., 10 val. ryto.

Paviršūnės [Maskvoje]

Paviršūnės Maskvoje .... ? .....

Maskvoje šį mėnesį, po kinų ir rusų komunistų "ideologinių išsiaiškinimų," susirinks trijų didžiųjų valstybių paviršūnės tartis dėl atominių ginklų bandymų uždraudimo. Amerikos vyriausybė skaito, kad toks susitarimas bent dėl atominių ginklų bandymų atmosferoje, yra galimas ir reikalingas.

Paviršūnių konferencijoj Prancūzija nedalyvauja ir nebuvo kviečiama, ji vis dar skaitoma neturinti atominių pabūklų, nors jau yra išsprogdinusi keletą bombų, bet esą vandenilio bombos dar nėra išbandžiusi. Prancūzijos ir, gal būt, ir kitų valstybių ginklavimasis atominiais ginklais dar tebėra nėnulemtas reikalas. Šiuo tarpu visi gali gamintis atominių ginklų, jokios tarptautinės sutartys to nedraudžia, bet trys didžiosios atominės galybės norėtų surasti būdų užkirsti kelią atominių ginklų plitimui, tik kokiu būdu to būtų siekiama, dar nėra žinoma.

Nėra abejonės, kad Maskvos paviršūnių pasitarimai dalimi pareis ir nuo to, kaip komunisams seksis ar nesiseks savo ideologinius nesutikimus išlyginti. Sakoma, kad gal dar šiais metais kinų komunistai išsprogdinsią savo pirmąją atominę bombą. Nuo pirmos bombos iki atominio apsiginklavimo, kaip rodo prancūzų bandymas, yra ilgas ir iškaštingas kelias. Bet ilgas ar trumpas, o kinai ir prancūzai tuo keliu eina ir kaip juos priversti nuo tokio ginklavimosi atsisakyti?

Dar nėra aiškumo, ar Maskva sutiks paviršūnių derybas apriboti atominių ginklų sprogdinimais ore. Rusai iki šiol vis reikalavo, kad būtų susitarta uždrausti visus bandymus ore, po žeme, vandenyje ir erdvėje, bet jie nesutiko, kad tarptautinė kontrolė tikrintų požeminius sprogdinimus. Vakarai, bijodami apgaulės, nesutiko atsisakyti tokių bandymų, kol rusai nesutiks įsileisti kontrolierius savo kraštą. Požeminių sprogdinimų klausimas taip ir tebėra neišspręstas. Ar Maskvos derybos tą reikalą išaiškins ir išspręs?

Šiuo metu "šaltojo karo" frontai, bekraujai ir daugiau ar mažiau kruvini (Laosas, P. Vietnamas ir kt.), atrodo lyg ir stabilizuoti. Kiek ilgai jie bus tokie? Ar Maskvos derybos gali esamoj tarptautinėj padėtyje atnešti didesnių pasikeitimų? Atrodo, kad ne. Dargi jei vienas kuris klausimas ir būtų išspręstas, šaltojo karo santykiai dėl to nepasikeis. ? .....

APŽVALGA

SPAUDAI REIKIA DIDESNIŲ TALKŲ

Australijoje leidžiamo laikraščio "Mūsų Pastogė" Nr. 20 L.D. rašo:

"Mūsų specifinius lietuviškus poreikius tenkina čia ar kitur leidžiama lietuviškoji spauda. Joje atrandame tai, ko nerasime jokioje kitoje pasaulio spaudoje — atrandame lietuviškąjį gyvenimą, kur jis bepulsuotų, atrandame save pačius. Ji mus suglaudina, ji jus sąmonina, ji mums grąžina tai, ką svetimos aplinkos skalaunami pamažu prarandame — mūsų tautinę individualybę. Gyvenimo praktika liudija, kad neskaitą savos spaudos atitrūksta nuo lietuviško gyvenimo, jų tautinė individualybė blunka, lietuviškasai sąmoningumas dyla ir taip palieka lietuvis be atramos. Tokiu būdu lietuviškoji spauda išeivijoje savo pagrindiniu uždaviniu laiko ne tiek informuoti, kiek tautiškai sąmoninti savo skaitytojus, ne tiek aprašyti tegu ir lietuviškus įvykius, kiek inspiruoti būti viso lietuviškojo gyvenimo avangarde. Kaip matome, tikslai ir siekiai didžiuliai, o darbo rankų ne visada laiku prisišaukiame. Štai dėl ko šiandien mūsų spaudai reikia didesnių talkų: neužtenka ją tik skaityti, bet būtina ir visokeriopai remti, ypač talkinant rašiniais, pranešimais, sugestijom, konstruktyviais lietuviškoj akcijoj straipsniais. Atsimenant, kad neturime samdytų reporterių, tad viskas priklauso nuo mūsų pačių: tiek finansinė pusė leidžiant, tiek ir laikraščio turinys aktyviai bendradarbiaujant. Mūsų išlaikoma ir leidžiama lietuviška spauda yra mūsų pačių joje atošvaistė ir mūsų tautinio subrendimo barometras. Ji yra drauge ir toji lietuviškumo ugnelė, kuri drauge mus ir šviečia ir šildo. Kurstykime ją kaip kas išmanydami, kad jos šviesa ir šiluma sklistų kuo platesniu spinduliu".

Teisingi žodžiai. Jie tinka ir JAV spaudai. Tik gaila, kad daugumą mūsų tautiečių jų negirdi ir nenori girdėti.

AR DIRVA TEISYBĘ PARAŠĖ?

Praeitame numery "ALT ir tautininkai" buvo priminta, kaip Dirva birželio 7 d. pranešė apie inž. E. Bartkaus kalbą Chicagos tautininkų susirinkime.

Dirvos Nr. 68, kurį Keleivio redakcija gavo, kai Keleivio Nr. 26 jau buvo išspausdintas, pats E. Bartkus rašo, kad tai, kas buvo Dirvoj parašyta, neatitinka jo mintims:

"š. m. birželio 7 dienos Dirvoje tilpo straipsnis, aprašantis ALT S-gos Chicagos Skyriaus susirinkime įvykusias diskusijas ALT klausimu.

"To aprašymo vietos, kiek liečia mano padarytas pastabas dėl politinių grupių susiblokavimo ir ALT reprezentacinių išlaidų—neatitinka mano padaryto pareiškimo mintims, o taip pat jos neatitinka ir esamai padėčiai.

Eugenijus Bartkus,
ALT Sekretorius"..

Nuostabus tas Dirvos korespondentas Chicagoje, kuris net savo buvusio pirmininko minčių nesugeba atpasakoti.

* * *

Draugo Nr. 149 ALT pirmininkas Leonardas Šimutis išspausdino E. Bartkaus Dirvai rašytą laišką ir nuo savęs pridėjo, kad Amerikos lietuvių Taryboje nebuvo ir nėra jokių blokų,—"Todėl ir iu socialistais katalikai niekuomet neturėjo jokių užkulisinių blokų bei susitarinų... Nėra susiblokavę ir su autininkais", rašo L. Šimutis.

O kas dėl reprezentacijos išlaidų, tai jis mano, kad niekas negali nė tikėti, kad reprezentacijai kada nors būtų buvę išleidžiama po $1,500 per mėnesį jei iš viso pajamų per metus teturima apie $25,000.

Naujienos (Nr. 152), kurių vyr. redaktorium yra ALT vicepirmininkas dr. P. Grigaitis, rašo, kad susitarimas tarp katalikų ir tautininkų yra, kad apie tai tautininkų atstovai primindavo statuto pakeitimo posėdžiuose ir buvo daromi pareiškimai, kad, jei tas iš anksto sutartas planas nebus priimtas, tai bus šaukiamas naujas suvažiavimas, kuris gali privesti prie ALTo skilimo.

Naujienos rašo, kad į ALTą įneštos srovių rungtynės, ko anksčiau nebuvo, ir jos mano, kad tai nėra geras dalykas. "Visa tai skiriasi nuo tų pagrindų, kuriais ALTas buvo sukurtas ir sėkmingai dirbo per 20 su viršum metų",—rašo Naujienos.

KOKIA JŲ ISTORIJA

Mes žinome, kad komunistai viską apverčia aukštyn kojomis. Taip jie elgiasi ir su praeities atvaizdavimu.

Štai pasiskaitykite, kaip jie rašo apie Lietuvos pavergimą vidurinėm mokyklom skirtame istorijos vadovėlyje, kurį parašė prof. V. G. Revunenkov.

"1940 m. birželio mėn. Pabaltijo buržuazines vyriausybes nuvertė jų pačių liaudis. Lietuvos, Latvijos ir Estijos gyventojai pas save įvedė sovietinę tvarką. Pabaltijo valstybės įstojo į Sovietų Sąjungą pilnateisėmis sąjunginėm respublikom."

Panašiai tame vadovėlyje aiškinami ir kiti istorijos įvykiai. Įsivaizduokime, kokį supratimą apie praeitį turi priaugantis jaunimas, kuris gauna mokytis iš tokių, kaip minėtasis, istorijos vadovėlių.

J. Jurginis "Lietuvos TSR istorijos" 134 psl. apie tą reikalą šitaip rašo:

"1940 m. birželio mėn. Tarybų Sąjungos vyriausybė, siekdama, kad savitarpio pagalbos sutarties įsipareigojimai būtų sąžiningai vykdomi, pareikalavo pakeisti Lietuvos vyriausybę ir įsileisti į Lietuvą papildomus Tarybinės Armijos dalinius Tarybų Sąjungos ir Lietuvos sienų saugumui užtikrinti."

Taigi, sovietinę tvarką į Lietuvą atnešė ant savo durtuvų raudonarmiečiai. Tą neapsižiūrėjęs tvirtina ir kiek sąžiningesnis komunistų istorikas J. Jurginis.

ĮTARIAMAS ŽMOGŽUDYS

William Zantzinger, 24 m. amž., ir jo žmona apleidžia Washingtono apskrities teismą. Zantzinger yra kaltinamas, kad šauniame Senmergių baliuje, kuris buvo Baltimorės viešbuty, lazda užmušęs negrę bufetininkę, 51 metų amžiaus.

MŪSŲ PIRMOSIOS KNYGOS LIKIMAS

Jau buvo rašyta, kad gegužės 21 d. sukako 400 metų, kai mirė pirmosios lietuviškos knygos autorius Martynas Mažvydas. Jo parašytoji knyga—Catachismusa prasty Szadei išėjo 1547 m., vadinasi tik prieš 416 metų o jos jau beveik nebėra.

Mūsų laikus pasiekė tik du tos pirmosios mūsų knygos egzemplioriai. Vienas jų prieš antrąjį pasaulinį karą buvo Karaliaučiaus universitete, bet jo likimas šiuo metu nežinomas. Antrasis dabar vienintelis, egzempliorius yra Vilniaus universiteto bibliotekoj.

DVI VARŽOVĖS

Tai New Yorko ir Kalifornijos valstybės. Viena sena, antra nauja. New Yorkas buvo viena 13 valstybių, kurios sukūrė JAV, o Kalifornija į tą šeimą priimta tik 1850 metais.

New Yorko valstija iki šiol turėjo daugiausia gyventojų, bet jos gyventojų skaičius beauga labai lėtai, o Kalifornijoj žmonės auga kaip grybai, ir gyventojų skaičium ji jau pralenkė New Yorką. Kalifornijoj gyventojų skaičius kasdien padidėja beveik pora tūkstančių. Jei ir toliau jis taip didės, tai 1970 m. ten gyvens 45 mil. žmonių (dabar yra apie 17 su puse milionų).

Šiandien 6.7 mil., arba apie 60% visų gyventojų gyvena Los Angeles — Long Beach rajone. Čia per paskutiniuosius 10 metų gyventojų padidėjo 2 mil., tai yra tiek, kiek gyvena Filadelfijoje.

Spėjama, kad po 12 metų, tai yra 1975 m., Los Angeles bus miestas, kurio ilgis sieks 225 mylias, plotis 75 mylias, ir jis tęsis nuo Santa Barbara šiaurėje iki San Diego pietuose. O šio amžiaus pabaigoje tame rajone bus 22 mil. gyventojų.

Kol kas New Yorkas dar tebėra didžiausias finansinis centras. Toks jis tebėra ir politiniu požiūriu. Tačiau po 1970 m. gyvenitojų surašymo Kalifornija turės daugiau atstovų nominacinėse konvencijose ir kongrese, nes pagal surašymo duomenis bus nustatytas ir Atstovų rūmų narių skaičius.

Kalifornija yra visaip turtinga: ji turi ir miško, ir alyvos, tik vieno dalyko jai tebetrūksta — tai vandens. Vanduo jai gyvybės klausimas, ir tai problemai išspręsti yra skiriami bilionai. Nėra abejonės, kad genialūs protai ir tą klausimą išspręs, ir vandens trūkumas bus pašalintas.

PATERSON, N.J.

Inž. J. Miklovo paskaita

Baisiųjų birželio trėmimų minėjimas Patersone įvyko birželio 23 d.. Paskaitą skaitė inž. Juozas Miklovas, kuris, palyginti, neseniai atvyko iš Lietuvos. Jis slaptai pasišalino iš rusų ekskursijos, o vėliau atvyko ir į šį kraštą. Jo paskaita buvo nepaprastai įdomi. Klausytojai tiesiog gyvente išgyveno visus jo pateiktus Lietuvos gyvenimo įvykius. Tik gaila, kad minėjimas nebuvo gausus dalyviais.

Minėjimo proga salėje surinkta 77 dol. aukų.

Kun. kleb. J. Kinta aukojo 10 dol.

Po 5 dol: J. Tallat-Kelpšienė, E. Klupšienė, G. Klimas, F. Zaranka, J. Galiūnas, V. Čižiūnas.

Po 5 dol.: V. Augulis ir St. Adomaitis.

Po 2 dol.: kun. V. Dabušis, A. Masionis, J. Krukonis, St. Stanaitis, J. Tamašauskas ir A. Toleikis. Kiti aukojo po mažiau.

Visi pinigai bus pasiųsti Balfui sušelpti tiems, kurių Lietuvoje ir Sibire niekas nešelpia.

Kitos žinios

Jonas Krukonis, stambus lietuviškų ir kitų gerų darbų rėmėjas, pats pirmasis iš Patersono Lietuvių Fondui paaukojo 100 dolerių.

alm

NORWOOD, MASS.

Mirė M. Preibienė

Birželio 20 d. mirė tauri ir darbšti lietuvė Marijona Preibienė, čia išgyvenusi apie 35 metus. Jos vyras Petras mirė prieš 5 metus. Jie abu buvo nuolatiniai Keleivio skaitytojai ir nuoširdūs Lietuvos reikalų rėmėjai.

Dideliame nuliūdime paliko du sūnūs—Vaclovas ir Pranas ir dvi dukterys—Ona ir Marija su šeimomis. Jie nuoširdžiai dėkoja visiems giminėms ir pažįstamiems, dalyvavusiems velionės šermenyse ir laidotuvėse.

Ilsėkis ramybėje laisvoje antrosios tėvynės žemėje.

Fr. Pr.

Atvykusių į JAV lietuvių tarpe 1865-1871 metais beraščių buvo 75%, atvykusių 1881-1889 m. — 65%, o atvykusių 1899-1907 m. jau tik 56.7%.

* * *

1908 m. įvyko pirmasis JAV lietuvių moterų suvažiavimas Brooklyne, kurį sumanė Brooklyno lietuvaičių apšvietos draugija.

Kas savaitė

Liepos penktoji

Liepos 5 d. kinų ir rusų komunistai turi susėsti prie stalo Maskvoje ir "išspręsti" savo ideologinius ginčus.

Susėsti prie stalo lengva, bet kaip išspręsti tuos "ideologinius ginčus?" Balsavimu tokie dalykai nedaromi, o susitarimas vargu yra galimas, jei santykiai tiek jau suiro, kad rusai veja lauk net kinų diplomatus už "neleistinus darbus" Maskvoje, o tie neleistini darbai buvo dalinimas kiniečių laiško rusams, rašyto birželio 14 d.

Kiniečiai stebisi, kodėl rusams leistina Pekine dalinti jų vyriausybės visokius pasisakymus ir kodėl kinų diplomatams tas neleistina rusų sostinėje Maskvoje?

Klausimas gana įdomus, lyg tarsi kinų komunistai nebūtų girdėję, kad pas komunistus visi yra lygūs, bet kai kurie yra lygesni. . .

Visi komunistai Lenino raštus skaito lyg kokia biblija, nuo kurios nukrypti yra didelis prasižengimas. Taip vertinant "šventojo Iljičo" mokslą, kinai yra teisūs, Nikita yra revizionistas, jis Lenino mokslą iškraipė, kaip jam atrodė naudinga. Tą pat darė ir Stalinas, kada jam naudinga buvo užmiršti Lenino mokslą. Tą pat darė ir pats Leninas, kada jam būdavo išskaičiavimo savo žodžius užmiršti. Todėl Nikita Chruščiov visai nesisarmatijo Lenino mokslą pasukti kaip jam naudinga ir jis nesitikėjo, kad kinai dėl to jį apšauks leninizmo išdavku. Kinai nieko ir nebūtų sakę, jei jie su Chruščiovu būtų galėję susikalbėti dėl ekonominės ir kariškos pagelbos, bet kai susitarti nepasisekė, kinai prisiminė Lenino "mokslą" ir su juo bado akis rusų komunistams. Ginčo esmė nėra tas Lenino mokslas, bet skirtinga dviejų didelių valstybių politika. Prie politikos skirtumų prisideda ir asmeniniai nesutikimai, kurie visur ir visada skelbiasi. Kodėl kinų komunistų vadas turėtų būti tokio Nikitos idėjinis liokajus, jei jis visa galva viršija rusų diktatorių ir savo smegenyne ir revoliuciniu patyrimu? Rusai nuo J. V. Stalino laikų į revoliucinius "kamerotus" kituose kraštuose yra įpratę žiūrėti kaip į savo liokajus ir tuo mastu yra linkę ir kinus matuoti.

Be to, Kinija vis dar tebėra ūkiškai atsilikęs kraštas, tuo tarpu kai rusų astronautai padangėmis skraido. . .

Yra ir nacionalinių priežasčių. Rusai yra persiriję tautinių mažumų, o kinai vis dar šūkauja apie tautos apvienijimą ir su dideliu apetitu žiūri į Taiwan, kur 10 milijonų kiniečių dar tebelaukia "išvadavimo." Rusai betgi ir nemano padėti kinams atimti Taiwan salą iš Čankaišeko.

Ar liepos 5 d. Maskvoje pradedamas aiškinimasis iš viso galės įvykti? Jei jis tikrai prasidės, tai ar jis prives prie susitarimo, ar skirtumus tik dar labiau išryškins?

Tokie klausimai rūpi visam pasauliui. Turi rūpėti, nes dviejų komunistinių milžinų susiriejimas gali turėti didelės įtakos dviejų pasaulių santykiuose.

•

Medaliuotas švedas

Švedija yra neutrali, bet aiškiai linkusi į Vakarus. Švedų diplomatai Vakarų valstybėse yra laikomi draugiškais diplomatais, o todėl su jais nevengiama ir atviriau pasikalbėti.

Vienas toks švedų diplomatas, karo aviacijos pulkininkas Svig Wennerstrom, dirbo kaip karo attachė pirma Maskvoje (1949-1952 metais) ir vėliau iki 1957 m. Washingtone. Po to jis tarnavo švedų karo aviacijoj ir paskutiniu laiku buvo švedų vyriausybės patarėjas nusiginklavimo klausimais.

Dabar pasirodo, kad tas "neutralus" pulkininkas per 15 metų buvo Maskvos apmokamas šnipas ir už šnipo algą išdavinėjo Maskvai ir Amerikos, ir Švedijos ir gal ir kitų kraštų kariškas paslaptis. Švedai apie jį skelbia nelabai daug žinių, bet jau paskelbta, kad S. Wennerstrom jau prisipažino šnipinėjęs ir dabar teisiamas už krašto išdavystę.

Pulk. S. Wennerstrom buvo apdovanotas Amerikos, Prancūzijos ir, žinoma, savo krašto visokiais medaliais. . . Tai taip vienas medalių nešiotojas rodė savo tikrą draugiškumą.

•

Maldos mokyklose

Aukščiausio teismo patvarkymu maldos ir ištraukų iš biblijos skaitymas yra nekonstitucinis reikalas, o todėl neturi būti praktikuojamas viešosiose mokyklose.

Tokį sprendimą aukščiausias teismas priėmė jau dvi savaitės ir ginčai dėl to teismo pasisakymo dar tebeskamba spaudoje ir iš bažnyčių bei sinagogų sakyklų.

Griežčiausiai teismo pasisakymą smerkia tie, kurie mažiausiai nori viešomis mokyklomis naudotis savo vaikų auklėjimui. Tai yra katalikų bažnyčios vardu kalbantieji. Ko jiems jaudintis, jei viešosios mokyklos iš viso nėra geros?

Bendrai paėmus, apie pusę dvasininkų pasisako už aukščiausio teismo nuomonę ir apie pusę prieš, kas rodytų, jog sprendimas nėra jau toks "priešdieviškas," kaip kai kurie žmonės pasakoja.

Kalbant apie maldas mokyklose dažnai užmirštama, kad didžiausia dalis Amerikos žmonių nepriklauso jokiai bažnyčiai ir todėl jų pozicija yra aiški ir be ilgų aiškinimų, bet rėksningi bažnytininkai tariasi nematą jokio reikalo su tokių žmonių nuomone skaitytis..

Aukščiausias teismas padarė tik išvadas iš bažnyčios atskyrimo nuo valstybės, o su tuo atskyrimo principu čia net ir katalikų mažuma, kol ji yra mažuma krašte, tariamai sutinka. Bet pripažnus atskyrimo principą, daug kas norėtų elgtis, lyg tarsi to atskyrimo nebūtų. Tokiems žmonėms teismas ir parodė, kad konstitucijos nuostatai veikia dargi tada, kada jie kai kam ir nepatinka.

J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA, TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RASO, TAS DUONOS NEPRASO.

KAS GIRDĖTI CHICAGOJE

MAIKIS SU TĖVU BUS ŠOKIŲ ŠVENTĖJE

Specialus pranešimas iš Šokių šventės vyr. būstinės

Suskambo telefonas, ir iš centrinės pasakė, kad kalbėsime su tolima distancija.

— Allo! Ar čia Šokių šventės vyr. štabas?

— Taip, taip. O iš kur kalba?

— Čia kalba iš paties So. Bostono Maikis.

— Koks Maikis?

— Nagi tas šlovingasis Maikis iš Keleivio.

— Sveikiname! Pagarba! Spaudžiame dešinę...

— Dešinę tai dešinę, bet pasakykit, kokius ten cūdus jūs išdarinėjate Chicagoje? Jau pora mėnesių, kaip tėvas kasdien šveičia savo šoblę... Sako, žūt ar būt, bet josiu į Chicagą tų cūdų paveizėti.. Jis vis klausia, ar peilius ir ugnis rysite?..

— Nei peilių, nei ugnies nežadame ryti, nei kokias spindinčias kibirkštis leisti...

— Tai jis dar klausia, gal smalą gersite?

— Pasakykit, kad tokiais niekais neužsiimame. Liepos 7 dieną mes čia rengiame Šokių šventę.

— Tai ką? Šoksite?

— Šoksime tik senobinius tautiškus lietuviškus šokius.

— Tai kam gi tėvas kasdien repetuoja "kazoką"? Duoda į grindis, kad net kibirkštys lekia. Sako repetuoju Šokių šventei Chicagoj... Po to patraukia viskės ir vėl šveičia šoblę ir pentinus...

— Tai kam jis šveičia tuos pentinus?

— Jis sakosi žinąs, kam šveičia... Sako, ten bus ta dideliai graži artistė Rūta Kilmonytė, todėl reikią, kad ir pentinai kaip saulė žibėtų. Jis ir ūsus kasdien vis aukščiau į viršų riečia... Sako, bile kaip nepasirodysi prieš tokią asabą.

— O tamista, Mr. Maiki, ar atvyksite į Šokių šventę? Čia bus didelė daugybė labai gražių merginų, apsirengusių tokiais drabužiais, kad tamstelė kaip gyvas dar nesi matęs...

— Na, tai gal ir reikės surizikuoti, jei tėvas paims ant kumelės balno užpakalin.

— Kurgi jau nepaims šitokį šaunų vyrą...

— Tėvas dar prašo, kad jam rezervuotumėte bilietą. Bet, sako, tik šalia ministrų ir visos svietiškos valdžios... Negi toks su šoble, spindinčiais pentinais ir "žvaigždėmis" apsikabinėjęs sėdės ten kur tarp kokių mužikų...

— Tai jau tokiai garbingai ypatai bilietą duosime prie pat ponų ir valdžios galybių... Kaip gi kitaip galima...

— Tai palikite ir man vieną. Mat, ir man rūpi ta Rūta Kilmonytė kiek iš arčiau pamatyti...

— Paliksime. Bus. Kaip gi kitaip...

— Allo! Tėvas dar klausia, ar pasitiks jį ten atjojantį ir dūdoriai?.. . . . . .

— Šiur, kad pasitiks ir dūdų orkestras. Kaipgi kitaip... Šitaip šlovingą ypatą...

— Tai sudiev! Ir iki pasimatymo!

Alb. V - s

ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Antrosios tautinių šokių šventės antroji būstinė ryšium su kasdien didėjančia bilietų paklausa atidaryta Marquete Parke, K. Valdis Real Estate, 2458 W. 69th St., tel. RE 7-7202, darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 9:30 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 9:30 val. ryto iki 1 val. p. p. Centrinė būstinė yra Jaunimo Centre, 5620 So. Claremont Ave., tel. 471-2248. Bilietai gaunami darbo dienomis 7 - 9:30 val. vak., šeštadieniais 2 - 9:30 val. vak., sekmadieniais 9:30 - 1 val. p.p. Informacija nuo 3 val. p.p. Marquette Parko būstinėje bilietai gaunami visą dieną.

* * *

Filmų aktorė Rūta Kilmonytė bus šokių šventės programos pranešėja. Jai talkininkaus Bronė Jameikienė.

* * *

Baltimorės LB Apylinkė šventės šokėjų kelionėms apmokėti atsiuntė $70. Po Cicero Baltimorė yra pirmoji LB Apylinkė, išpildžiusi visu 100% šventės rengėjų prašymą. Tokios pat paramos rengėjai tikisi ir iš kitų LB Apylinkių.

* * *

Šokių šventės programos vadovas Liudas Sagys programai pravesti šventės metu pasikvietė asistentais šiuos asmenis: Aldoną Martienę—jaunesniųjų šokėjų reikalams, Galiną Gobienę—vyresniųjų šokėjų reikalams ir Vytautą Torūtą—parado vadovu.

* * *

Tautinių šokių šventės **programinis leidinys** jau baigiamas spausdinti. Leidinio viršeli paruošė Vida Krištolaitytė, čia baigusi meno mokslus ir dabar mokytojaujanti.

* * *

Čiurlionies Galerija bus atidaryta nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro liepos 6 ir 7 dienomis, kad ją galėtų lankyti iš toliau atvykusieji į Taut. šokių šventę.

* * *

Bruno Shotas vadovaus mūsų tautinių šokių šokėjams, kurie yra Chicagos mero Richard J. Daley pakviesti dalyvauti programoje JAV Nepriklausomybės šventėje liepos 4 d., 7:30 val. vakare, Soldier Field stadione.

* * *

Inž. Antanas ir Marija Rudžiai, kaip ir visada, nupirko Šv. Kazimiero seselėms 50 bilietų į šokių šventę.

* * *

John Pakel, Chicago Savings & Loan bendrovės prezidentas ir T. šokių šventės globos komiteto pirmininkas, dar papildomai savo svečiams įsigijo tris ložes.

* * *

Lietuvos Atstovas Washingtone J. Kajeckas ir gen. konsulas Chicagoje dr. P. Daudžvardis sutiko būti T. šokių šventės garbės komiteto nariais.

* * *

Juozas F. Gribauskas, St. Anthony Savings bendrovės prezidentas ir T. šokių šventės finansų komisijos garbės pirmininkas, įsigijo dar papildomų ložų.

CHICAGO, ILL.

Bendruomenės Tarybos suvažiavimas

JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos suvažiavimas bus liepos 6-7 dienomis Hollywood Inn salėje, 2417 W 43rd St. Pradžia 10 val. ryto.

Darbotvarkėje, be vykdomųjų organų pranešimų ir jų tvirtinimų, yra dar šie klausimai: Bendruomenės premijos ir stipendijos (pranešėjas dr. P. Kisielius), organizaciniai reikalai — LB mėnuo, šventė, ryšiai su organizacijomis ir kt. (pranešėjas inž. V. Izbickas), PLB II-sis seimas (praneš. dr. J. Sungaila); kultūrinio organizavimosi formos — kultūros kongresai ir kt. (praneš. Alg. Mackus), JAV LB IV-sios tarybos rinkimai ir tt.

BROOKLYN, N.Y.

Mirė Ona Karpavičienė

Bene 50 metų skaičiusi Keleivį, birželio 13 d. mirė Ona Karpavičienė-Buzaitė, 77 m. amš., gyv. 105 Etna, Brooklyn, N.Y. Kelerius paskutinius metus ji buvo sukaustyta sunkios ligos. Buvo kilusi iš Vaizgaikiemio km., Prienų par. Per visą gyvenimą ji brangino tai, kas lietuviška. Jos giliai liūdi vyras Antanas, podukra Kazimiera Genevičienė bei žentas Edvardas, aukštas New Yorko Transit Authority pareigūnas.

Ji buvo palaidota birželio 17 d. po pamaldų Kalvarijos kapinėse, Brooklyne.

SVEIKINAME

MES SVEIKINAME MŪSŲ NAUJUS KAIMYNUS IR LIETUVIUS DRAUGUS

Kviečiame aplankyti mūsų krautuvę skersai gatvę

R RECEPTŲ VAISTINĖ R

Leavitt Drug

OSCAR LEAVITT, Reg. Pharm.

nemokamai pristatome TELEF. PL 6-3689 SW 9-4301

66 VERNON ST. — WORCESTER, MASS.

Priešais Naująjį Lietuvių Klubą

BROOKLYN, N. Y.

Didysis minėjimas

Šiemet sukaka 30 metų nuo mūsų karžygių lakūnų Dariaus ir Girėno skridimo į Lietuvą. Ta proga yra ruošiamas pagerbimo iškilmės šeštadienį, liepos 13 d. 3 val. po pietų prie Dariaus ir Girėno paminklo (Lituanica Square, Union Ave. ir So. 2nd St., Brooklyn, N. Y.).

Invokaciją skaitys kun. V. Pikturna, kalbas sakys žymūs pareigūnai ir visuomenininkai: Lietuvos gen. konsulato atstovas V. Stašinskas ir Antanas Gudonis, Lietuvių klubo prezidentas, Paterson, N. J.; himnus giedos solistė Leonė Jodytė. Žodį tars ir komiteto nariai—Br. Spūdienė, adv. S. Bredes, Jr., P. J. Montvila ir J. Šaltis. Prie paminklo bus padėta gėlių.

Maloniai kviečiame atsilankyti visas patriotines organizacijas su vėliavomis ir visuomenę. Dalyvavimas nemokamas. Visų laukiame.

Dariau ir Girėno Paminklo Pastatymo Komitetas.

NEW YORK, N.Y.

J. Vilkaitis išsikėlė

Žurnalistas, — Keleivio, Naujienų ir kitų laikraščių bendradarbis — Jonas Vilkaitis, kelis mėnesius čia gyvenęs, nuo liepos 1 d. grįžo į Thomaston, Conn., kur jis ilgus metus gyveno.

Susirinks Lietuvos valstiečių liaudininkų s-gos žmonės

Spalio 12-13 dienomis čia šaukiamas minėtos sąjungos narių ir jų svečių suvažiavimas. Šis suvažiavimas bus sukaktuvinis—skirtas iškilmingai paminėti lietuvių varpininkų, demokratų ir valstiečių liaudininkų politinės srovės deimantinę 75 m. sukaktį. 1888 m. birželio 30 d. Marijampolėje susirinko Šv. Petro atlaidų proga Vincas Kudirka, Kazys Grinius, Petras Leonas, Petras Kriaučiūnas, Jonas Staugaitis, Juozas Bagdonas ir Vincas Palukaitis ir svarstė pasaulietiško laikraščio išleidimo reikalą. Jie nutarė leisti Varpą.

Visais suvažiavimo reikalais galima kreiptis į Henriką Blazą (2621 E. 27 St. Brooklyn 35, N.Y.) arba į Zigmą Dailidką (5921 So. Fairfield Ave., Chicago 29, Ill.).

Išvažiavo A. Levinskas

Vietos komunistai birželio 22 d. surengė išleistuves Algiui Levinskui, Vilniaus universiteto docentui, kuris Chicagos universitete 7 mėnesius gilino savo studijas elektros chemijos srityje.

TURIME LIETUVOS ISTORIJĄ

Dar turime dr. V. Sruogienės Lietuvos istorijos kelis egzempliorius. Tai didžiausia ir visiems supranamai parašyta knyga, 947 psl., su trimis žemėlapiais ir daug paveikslų. Kaina 12 dolerių.

LIETUVOS ŽEMĖLAPIS

Gražų Lietuvos žemėlapį galite gauti Keleivio įstaigoj už 50 centų.

Pusdienis su worcesteriečiais

Jį teko praleisti birželio 23 d. Vytauto parke, kur Sandaros kuopa surengė gegužinę Keleivio ir Sandaros naudai.

Šio krašto atstumais matuojant, netoli tas Worcester, bet pėsčiam iš Bostono vis dėlto būtų gana ilga kelionė, nors žemaitiškos kojos ir pajėgtų nueiti. Nelengva svetimam ir autobusu į parką nuvažiuoti, todėl paraginau amžiną keliauninką Praną Šveikauską savo gražų "širmį" pakinkyti ir drauge važiuoti. Jis mielai sutiko, o prie mudviejų prisidėjo ir Povilas Brazaitis.

Diena graži, šilta, "širmis" bėga neraginamas. Vienoj ir antroj kelio pusėj beveik be pertraukos lapuočiai medžiai, kurių žalumas vasaros karščių dar nenublukintas. Kur pažvelgsi, visur malonu akiai.

Nė nepajutome, kai, beveik neklaidžioję, patekome į Vytauto parką. Tai graži, be galo rami vietelė, žmogaus rankų mažai tepaliesta. Didelė salė su baru, o virtuvė atskirame pastate. Čia pat už salės langų ežeras, kuriame, sako, milžiniškų karpių ir kitų žuvų galybės. Žvelgi kitur—gryna pieva ir medžiais apaugęs plotas. Jų tarpe lyg iš Lietuvos atvežtos pušys. O ąžuolas su Stelmuižės milžinu, netoli Zarasų, kuriam apjuosti reikia 42 su puse pėdų ilgio virvės ir kurio amžius skaičiuojamas 2,000 metų, nors ir negali lygintis, bet ir jis yra toks, kokių šiame krašte retai betenka matyti.

Taigi, čia yra ir saulės, ir pavėsio, ir vietos pašokti, kad net puspadžiai kibirkštis skeltų. Todėl čia worcesteriečiai vasarą dažnai rengia gegužines.

Mus pasitiko Keleivio bendradarbis Juozas Krasinskas, kuris yra ir šios gegužinės sumanytojas. Jis tuoj mums viską aprodė, supažindino su gegužinėj sunkiai dirbančiais ir kai kuriais svečiais. Dalis jų jau buvo iš seniau pažįstami, o su kitais teko čia susipažinti.

J. Šalaviejus, Mitrikas... panašiuose parengimuose juos visada matai sunkiai dirbančius. Sunkiai jie dirbo ir ši kartą — Mitrikas bare, Šalaviejus su Ona Tiškiene laimikius siūlydami. O tie laimikiai buvo vyriškai eilutei gera medžiaga, kurią padovanojo Bronė ir Julius Sviklai, "Napoleonas", kuri iškepė ir dovanojo Julija Lendraitienė ir nežinau kieno dovanotas sūris.

Medžiagą laimėjo Kazys Lekas, sūri Benedikta Tamkienė, kurį ji vėliau man padovanojo. Napoleonas teko Onai Tiškienei, kuri tuoj jį supiaustė ir, pasikvietusi būrį, iškėlė puotą. Joje ir man teko būti, to gardaus "Napoleono" ne tik ragauti, bet ir namo gerą gabala parsivežti. Jo gamintoją J. Lendraitienę prašiau to gardaus torto recepta surašyti, kad galėčiau Keleivy paskelbti. Ji pažadėjo.

Kas gegužinėj alkį pajuto, tam tuoj pagalbon atėjo Magdalena Mitrikienė, Julija Lendraitienė ir dar viena simpatinga nežinomoji.

Įdomu, kad šioj gegužinėj buvo nemažas skaičius naujųjų ateivių. Jų dalį teko pažinti.

Iš seniau pažinojau Joną Stankevičių, Julių Sviklą, o jo "viršininkę" Bronę, kuri vadovauja Cosmos Parcels bendrovės skyriui, turėjau progos pažinti šį kartą. Be jos, susipažinau su Juozu Ramonu ir jo žentu Katiliu, radijo pranešėju, čia gimusiu ir augusiu, bet gerai lietuviškai kalbančiu, dar su Sinkevičium, J. Daumantu, Šakūnu, F. Keršiu, D. Šermukšniu ir kt. Malonu, kad beveik visi jie yra Keleivio skaitytojai.

Visi sutiktieji, senieji ir naujieji, malonūs, visi kviečia prie baro. Ir gerą galvą turintis gali ją prarasti, jei visų siūlymais pasinaudotų.

Ačiū Worcesterio sandariečiams už gegužinės surengimą ir į ją pakvietimą.

Tą progą panaudojome ir naujam Worcesterio lietuvių klubo namui apžiūrėti, kurio dar nebuvo tekę matyti.

Vienai mašinai vadovu buvo J. Krasinskas, antrai Antanas Tomkus. Be mūsų bostoniškių, dar buvo ir L. Paulauskas iš Lowell. Visi mes džiaugėmės, kad Worcesterio lietuviai sugebėjo tokius gražius namus savo klubui pastatyti. Iš jų galėtų pasimokyti ir kitų miestų veikėjai.

Gero bičiulio Prano "širmis" mane ir Povilą, kupinus malonių įspūdžių, dar ne taip vėlai grąžino į Bostoną.

J. V-gas

WORCESTER, MASS.

Palaidoti du lietuviai

Birželio 22 d. Notre Dame kapuose palaidotas Amerikoje gimęs ir augęs, mokslus išėjęs Lietuvoje, Romoje ir Washingtone, paskutiniuoju laiku klebonavęs Wisconsin valstijoje kun. Adomas Morkūnas.

Tą pačią dieną palaidotas ir Antanas Kupstas.

Suvedėme sąskaitas

Birželio 26 d. Vinco ir Magdalenos Mitrikų vasarnamy prie Burncount ežero susirinkom birželio 23 d. gegužinės sąskaitos sutvarkyti. Be malonių šeimininkų, dalyvavo A. Tomkus, K. Zurlis, J. Krasinskas, J. Šalaviejus. Netrukus Keleiviui ir Sandarai pasiųsime po porą dešimtinių.

Šeimininkai mus visus gardžiai pavaišino.

Dvi naujos šeimos

Birželio 30 d. buvo dvejos vestuvės: Natalija Vizbaraitė ištekėjo už Rimo Židžiūno, o Beverly Bunevičiūtė už Roberto Means.

J. Krasinskas

Skaičiuojama, kad 1875-1904 metais Amerikos lietuviai sukūrė daugiau kaip 350 įvairių draugijų.

* * *

Pirmutinis JAV lietuvių choras buvo įsteigtas 1885 m. Šv. Kazimiero bažnyčios Pittstone, Pa.

Iš pavergtos Lietuvos

Tenykštis "džiaugsmas"

Labai džiaugėsi Trakų miesto 13 šeimų, apsigyvenusių naujuose namuose Ligoninės gatvėje Nr. 14, bet neilgai.

"Kai tik prasidėjo apkūrenimo sezonas", rašo Tiesoje viena tų gyventojų F. Strelčiūnienė, "prasidėjo ir mūsų vargai. Iš centrinio šildymo sistemos ėmė sunktis vanduo: iš pradžių virtuvėje, vėliau kambariuose. Kreipėmės į buvusį namų valdytoją. Šis pasiuntė pas santechniką P. Rancevą. Nesulaukdami remontininkų, nuėjome pas rajono vykdomojo komiteto pirmininką A. Mainelį. Jis vėl pasiuntė pas namų valdytoją. Bet ir toliau niekas nė piršto nepajudino. Dabar vanduo jau teka šešiuose butuose. Kol vaikštinėjome porą metų pas atsakingus vadovus, namui jau reikia kapitalinio remonto."

Tokie "džiaugsmai" ten yra nuolatinis reiškinys.

Maskvos sesijoje—35 pav. Lietuvos atstovai

(E) Maskvoje įvykusioje Sovietų S-gos kom. partijos CK plenume dalyvavo 35 pavergtosios Lietuvos atstovai. Buvo nuvykę LKP CK pirmasis sekretorius A. Sniečkus, Aukšč. sovieto pirm. J. Paleckis, CK sekretoriai Barkauskas ir Popovas, Min. tarybos pirm. pavad. L. Diržinskaitė, įvairių įstaigų, gamyklų atstovai, mokytojai ir visa grupė partinių pareigūnų, spaudos bei radijo darbuotojų.

"Džiaugiasi" Murmansko romantika

(E) Birželio 12 d. Vilniaus radijas informavo: į Karelijos respubliką ir šiaurės Sovietijos rajonus lietuviškasis jaunimas — "savanoriai" atvykę laimingai ir šiaurės rajonuose, netoli Murmansko, tiesią tariamai patį siauriausią geležinkelį visame pasauly. Tėveliams ir artimiesiems iš Murmansko aiškinta, kad atvykusiųjų sūnų ir dukterų nuotaika esanti puikiausia, jie gyveną gerai ir šauniai dirba. Dar nurodyta, kad tolimoji šiaurė labai romantiška, o užpoliario gamta esanti nepaprastai graži ir... svetinga.

Kosmonautai skrido — pilnėjo sovietiniai aruodai

(E) Sovietiniams kosmonautams Bykovskiui ir Tereškovai dar esant erdvėje, sovietinė spauda ir radijai įprastu būdu gyventojus ragino dar sparčiau dirbti. Vilniaus radijas birželio 15 d., skrendant astronautui Bykovskiui, šaukė apie reikalą papildyti aruodus, kad būtų "stipresnė ir galingesnė mūsų tarybinė tėvynė". Vilniaus radijo atstovai apklausinėjo paskirų įmonių pareigūnus ir, žinoma, tegalėjo patirti tik džiaugsmą ir pasiryžimą dirbti dar našiau.

Štai "Pergalės" gamyklos technikinio sk. viršininkas Poteriovas (rusas) džiaugsmingai pranešė, kad darbininkai birželio 14 d. dienos išdirbio normą buvo įvykdę 115%, Bet Bikovskiui atsiradus erdvėje, jie pasižadėję tą normą viršyti 25%. Taigi, kosmonautams skrendant, žemėje likę verčiami didinti gamybą. Kitais žodžiais, kosmonautai virtę puikiai veikiančiais sovietinių darbininkų ar kolchozininkų varovais.

Susirūpino JAV kursais apie komunizmą

(E) Savo laiške "Tiesai" (135 nr.) A. B. Salietis teigia, kad greičiausiai kai kuriose JAV mokyklose būsią įvesti kursai apie komunizmą. Pačių amerikiečių teiginiais, komunizmas vis plintąs, net ir JAV pašonėje, tai esą aktualu jaunimą supažindinti su to komunizmo klausimais. Salietis atpasakoja tris rūpestingai išleistus vadovėlius, prieina išvadą, kad tai esąs... jaunimo proto užnuodijimas, nes visų trijų vadovėlių autoriai esą persisunkę neapykanta naujoms idėjoms. Nepatinka amerikiečių autorių teiginys, kad beveik trečdalis JAV mokesčių tai... komunizmo išlaidos, kitaip tariant, reikalas ginkluotis prieš komunizmo grėsmę. Salietis, atrodo, norėtų, kad tie vadovėliai tik girtų komunizmą, nes jam jau aišku, kad JAV jaunimas pasuksiąs į komunizmo kelią...

Leidžiama antireliginė tautosaka

Pavergtoje Lietuvoje neseniai išleistas leidinys "Kunigai ir liaudis" esąs pirmuoju pavyzdžiu sukaupti būdingesnius antireliginius ir antiklerikalinius lietuvių tautosakos pavyzdžius. Pasak Vilniaus radijo, knygoje esama nemaža "nuotaikingų" antireliginių pasakų, jumoristinių dainų, dar ir naujų giesmių bei pamokslų. Knygos medžiaga suskirstyta į septynis skyrius. Šį rinkinį paruošė ir išleido Mokslų akademija su valst. grožinės literatūros leidykla.

Kaip Lietuvoje minėtos "revoliucininko" A. Strazdo 200-sios gimimo metinės

(E) Birželio 8 d. Vilniuje buvo suorganizuota mokslinė konferencija, skirta liaudies dainiui A. Strazdui-Strazdeliui. K. Korsakas A. Strazdelį (dabar Lietuvoje poetas vadinamas tik Strazdu) pristatė kaip "liaudinių, demokratinių ir revoliucinių tradicijų nešėją". Esą rasta medžiagos, kuri parodo A. Strazdą kaip kovotoją, kurį persekiojo dvasininkai su dvarininkais. Apie surinktą naują dokumentinę medžiagą kalbėjo Mokslų akademijos bendradarbis V. Vanagas, o Strazdelio poezijos liaudiškumą nagrinėjo doc. J. Riškus. Akademijos bendradarbis Amb. Jonynas nušvietė poeto ryšius su lietuvių tautosaka.

200-jų gimimo metinių dieną, birželio 12 d., paskelbtas T. Tilvyčio straipsnis "Švyturys baudžiavos metais", dar įdėta Amb. Jonyno str. apie Strazdą ir tautosaką, L. Gineičio "Liaudžiai skirtas talentas", o "Komj. Tiesoje" pakartotos konferencijoje pasakytos V. Vanago mintys.

Tą dieną Vilniaus dramos teatre minėjimą atidarė T. Tilvytis (jo žodžiais, Strazdas kėlęs mintį: "kartą grius baudžiavinė santvarka, ir vargdieniai bus laisvi..."), apie poeto kūrybą kalbėjo rašytojas Vl. Mozūriūnas, dar buvo ir platus koncertas. Mokslų akademijoje surengta speciali paroda ir išleista nauja poezijos knyga — su būdingiausiomis dainomis. Esą ir vertimų kitomis kalbomis.

Dainų šventės

(E) Birželio mėn. įvairiuose rajonuose vyko dainų šventės. Birželio 9 d. tokia šventė buvo Jurbarke su 2,000 dainininkų. Svečių tarpe buvo ir Vilniaus pareigūnų su J. Paleckiu priešaky. Raseiniuose įvyko pirmoji moksleivių rajono dainų ir šokių šventė su beveik 4,000 saviveiklininkų.

Žiežirbos

J. Vlks

Žiežirbos — paties rūstaus sovietinio gyvenimo iškeltos. Tiek jų daug, kad jos žėri visais pašaliais. Pasidairykime!

1930 m. birželio mėn. Lietuvos komunistų partijos Tilžėje spausdintoje ir Lietuvoje slaptai platintoje 32 puslapių knygutėje 19 psl. juodu ant balto buvo parašyta:

"Lietuvos buržuaziniai patriotai nesitenkina Klaipėdos krašto užgrobimu; jiems neužtenka svajoti apie Vilniaus lietuviškų vietų grąžinimą, — jiems rūpi užgrobt ir vakarų Baltarusijos nemažą kampą, o kai kas svajoja apie Tilžę ir kitas Rytų Prūsų žemes, kuriose kadaise gyveno lietuviai" (mano pabraukta, J. Vlks.).

Taip buvo parašyta toje knygelėje "Kam karas reikalingas". Ją parašė Aleksa Angarietis. Vincas Kapsukas-Mickevičius taip pat buvo tokio įsitikinimo, kaip ir kiti maskviniai komunistai, kad Lietuva neteisėtai užėmė Klaipėdos kraštą, ir reikalavo, kad būtų įvykdytas gyventojų atsiklausimas, ar jie nori nepriklausomai tvarkytis, ar grįžti prie Vokietijos.

O dabar tiek Sniečkus, tiek J. Paleckis didžiuojasi, nes, esą, visos lietuvių apgyventos žemės pirmą kartą Lietuvos istorijoje yra apjungtos...

O štai kas dabar atstovauja Klaipėdos miesto darbininkijai. Birželio mėn. vidury buvo sušauktas mitingas pasipiktinimui Ispanijos piktadariais fašistais ir to miesto darbo žmonių solidarumui su ispanų patriotais, kovojančiais prieš fašistinį Franko režimą, pareikšti.

Klaipėdos darbo žmonių vardu kalbėjo planuotoja Liudmila Latišova ir A. Pavlovas... Taigi, abudu kolonistai, Kremliaus imperialistų užgrobtoje Lietuvos žemėje apgyvendinti!

Jei Klaipėdos mieste ir visame tame krašte atkelti rusai kolonistai dar nesudaro gyventojų daugumos, tai Tilžės srityje, iš neatmenamų laikų lietuvių gyvenamose žemėse, lietuvybės pėdsakai jau tik kai kuriose kapinėse bepasiliko, kurios dar nespėtos užarti. Visur kitur skamba rusų kalba. Per ištisus šimtmečius Vokietija tas žemes savais gyventojais kolonizavo, bet nespėjo to krašto galutinai suvokietinti. Maskviniai komunistai jas surusino per vienerius metus... O kiek per tą laiką buvo tos srities gyventojų ištremta ir sušaudyta—kas gi tai suskaičiavo?..

To paties Vilniaus radijo pranešimu, korespondentas Č. Ambraziūnas kažkuriais sumetimais atsilankė Paneriuose prie Vilniaus. Čia jis prisiminė, kad toje vietoje sušaudyta 15-20 tūkstančių žydų. Įsidėmėtina, kad iki šiol buvo privengiama sovietinių spaudos darbininkų rašyti, kad buvo vokiečių nacių naikinami žydai. Jie tenkindavosi suminėję, kad buvo šaudomi sovietiniai piliečiai...

Dabar Č. Ambraziūnas šitaip rašo:

"Toje vietoje 1941-43 m. buvo sušaudyta 15-20,000 žydų ir 30,000 tarybinių gyventojų: vaikų, moterų, senelių."

Sakytum, žydai nebuvo tarybiniai gyventojai!..

Jei Klaipėdos miesto kolonistai Latišova ir Pavlovas nebūtų "sovietski čeloviek", o tik tokie žmonės, kaip visi, ir ne kolonistai, tai jie lygiai taip pat galėtų protestuoti ne vien tik prieš Ispanijos frankinius fašistus, bet ir prieš maskvinius raudonuosius fašistus, svetimų žemių užgrobikus, kitų tautų pavergėjus ir tų tautų naikintojus.

Gi Česlovas Ambraziūnas, jei jis būtų ne sovietinės spaudos ar radijo korespondentas, bet aplamai laisvos spaudos bendradarbis, tai jis atsilankytų Tilžės srityje, ten pakilnotų kapinynus ir rastų, kiek ten suklota lietuvių ir kitų tos srities gyventojų lavonų—raudonojo fašizmo aukų. Deja, gaidžiai kiaušinių nededa...

Bet maskvinė komunistų visokeriopa propaganda juo toliau, juo labiau atšimpa, atbunka, ir jau net jiems patiems darosi nebeįdomu — atsidūrė užburtame rate. Kur beeisi, ką besakysi, visur atsiduri į maskvinius paliktus pėdsakus, kurie nuo fašistinių darbų tik savo spalva tesiskiria.

Kai nepriklausomos Lietuvos gyventojų pastangomis Klaipėda buvo prijungta prie Lietuvos valstybės, tai maskvinių komunistų akyse tai būta imperialistinio žygio. O štai kai Kremliaus imperialistai įsigalėjo ne vien tik Lietuvoje, bet ir lietuvių gyventose žemėse — Tilžės srityje, tai tas žygis pavadintas žmonių išlaisvinimu... Deja, Tilžės-Karaliaučiaus srityje gyventojų dauguma buvo išlaisvinta nuo bet kurių rūpesčių — jie buvo sukišti po žeme amžino poilsio.

Tai vis tokios žiežirbos, kurios pranašauja raudonųjų Kremliaus imperialistų galą.

ATSINTĖ PAMINĖTI

The Battle of Grunwald, an historical novel, rusiškai parašė Ivan Sokolnikov, į anglų kalbą išvertė Julius Jonas Bielskis, išleido Lietuvių Dienos, 4364 Sunset Blvd., Hollywood 29, Calif., kaina—$3.

ADMINISTRACIJOS PRAŠYMAS

"Keleivio" administracija prašo mielųjų skatytojų, kurie keičia adresą, pranešant naująjį adresą neužmiršti parašyti ir senąjį.

NAUJASIS POPIEŽIUS

Tai Milano kardinolas Giovanni Battista Montini, kuris, išrinktas popiežium, pasivadino Povilu VI.

Jeffersonas ir Liepos 4-ji

1769 metų pavasarį lieknas ir gegužėto veido teisininkas Thomas Jeffersonas iš savo namų išjojo į Virginiją, tuomet Britų valstybės kolonijos sostinę Williamsburg, pirmųjų viešųjų pareigų eiti. Jis buvo 26 metų amžiaus, nevedęs, paveldėtos žemės savininkas, mokslininkas, išradėjas, didelio talento architektas, nors ir be specialaus pasiruošimo, geras muzikas, literatas, knygų rinkėjas. Jis nesiekė politinės karjeros, bet buvo išrinktas į Virginijos seimą dėl savo neeilinių sugebėjimų.

Kaip ir visi kiti akylūs žmonės, Jeffersonas žinojo vis didėjančias britų valdžios daromas neteisybes. Ypač visi jautė, kad britai sumažino prekybą su trylika Amerikos kolonijų ir apdėjo jas tiesioginiais mokesčiais be jokios jų atstovybės Londone.

Pradėjęs eiti pareigas kartu su kitais Virginijos 57 seimo atstovais ir pirmą kartą pajutęs vieningą laisvės norą, Thomas Jeffersonas pasiryžo negailestingai kovai su Anglijos karaliaus tironija. Seimas priėmė kelias aštrias rezoliucijas. Vienoje jų stačiai paskelbta, kad karalius neturi teisės tiesioginių mokesčių kolonijoms uždėti.

Po to, kai karaliaus paskirtas Virginijos gubernatorius išardė seimą, Jaffersonas grįžo namo, bet jo galvoje kilo vis nauji klausimai: kas yra tironija? Kokia valdžios forma būtų geriausia tironijai išvengti? Kokios yra tikrosios žmogaus teisės?

Jis daug skaitė, perskaitė visas knygas apie valdžios teoriją ir pamažu susikūrė savo politinę filosofiją.

Kai po kelerių metų britų valdžios neteisybės privertė 13 kolonijų susijungti ir pasiskelbti laisvomis, Jeffersonas buvo paprašytas parašyti Nepriklausomybės deklaraciją. Jis tam buvo visiškai pasiruošęs. Toje deklaracijoje žmogaus teises jis nusakė taip, kaip niekas iki to laiko nebuvo padaręs.

"Visi žmonės yra sukurti lygūs," rašė jis. "Jiems Kūrėjo yra duotos kai kurios neparduodamos teisės. Tarp jų yra gyvybė, laisvė ir laisvės siekimas."

"Kai bet kuri valdžia pradeda mindžioti šituos siekimus, žmonės turi teisę ją pakeisti ar nuversti ir pastatyti naują valdžią".

Liepos 4 d. amerikiečiai dar kartą mini revoliucinį įvykį — Nepriklausomybės paskelbimą ir prieš 187 m. šio nesunaikinamo, paaiškinančio ir pateisinančio pasauliui dokumento pasirašymo sukaktį.

Kaip ir kiti gimtadieniai, Nepriklausomybės diena yra daugiau negu tik didis įvykis. Ji yra taip pat ir šeimos šventė—linksma, pilna juoko ir žaidimų, koncertų, sporto lenktynių, iliuminacijų ir tt. Betgi dauguma mūsų, gal ir besilinksmindami, susimąstys ir pagalvos, ką amerikiečiams reiškia Nepriklausomybės deklaracija.

A.C.N.S.

ŽODYNAI

Keleivio administracijoje galite gauti šiuos kiekvienam reikalingus žodynus:

Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, redagavo prof. J. Balčikonis ir kt., yra apie 45,000 žodžių, 990 psl., kaina $12.00

Lietuviškai angliškas žodynas, Viliaus Peteraičio, II laida, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kaina $7.00.

Anglų-lietuvių kalbos žodynas, V. Baravyko, apie 30,000 žodžių, 583 puslapiai, kaina ..... $6.00.

Anglų-lietuvių kalbos žodynas, V. Baravyko, 368 psl. apie 20,000 žodžių, kaina $4.00

LAIKRAŠTININKO APSUKRUMAS

Kiekvienas laikraštis nori pirmas paskelbti tą ar kitą žinią. To siekdami, laikraštininkai kartais parodo nepaprasto apsukrumo. Štai Henri Blowitz (1825-1903), Londono Times korespondentas, sugebėjo 1878 m. Berlyno kongreso nutarimus paskelbti anksčiau, negu jie buvo pasirašyti. Tuo savo žygiu jis visus nustebino. Mat, jam pavyko pasislėpti po stalu, aplink kurį buvo susėdę kongreso dalyviai, ir todėl galėjo viską išgirsti, kas nutariama.

O tame kongrese buvo susirinkę galingųjų Europos valstybių atstovai ir sprendė labai svarbius to meto klausimus. Jame buvo persvarstoma Rusijos-Turkijos sutartis, pasirašyta San Stefano mieste. Berlyno kongrese pripažino Rumunijos, Serbijos, Montenegro nepriklausomybę, padarė ir daug kitokių pakeitimų Balkanuose.

VISI SUTARĖ VLIKE APSIJUNGTI

Šeštadienį, birželio 22 d., New Yorke įvyko Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto (VLIKo) prezidiumo, VLIKą sudarančių grupių ir buvusių VLIKo grupių — frontininkų ir tautininkų atstovų ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vadovų konferencija.

Visi sutarė apsijungti Vyriausiame Lietuvos Išlaisvinimo Komitete.

Apsijungimo deklaracijai surašyti ir darbų planui paruošti sudaryta komisija, kurios pirm. yra dr. J. Puzinas, nariai J. Audėnas, M. Brakas, St. Lušys, Br. Nemickas ir Vyt. Vaitekūnas.

Jei tas susitarimas bus nuoširdžiai vykdomas gyvenime, tai birželio 22 d. galės būti vadinama istorine diena.

ALT PRANEŠIMAS

Šviesos - Santaros federacija ALT valdybos nutarimu priimta į Amerikos Lietuvių Tarybos sudėtį, kaip kultūrinė organizacija su trimis atstovais. Savo atstovais Amerikos Lietuvių Taryboje minėtos organizacijos valdyba paskyrė Valdą Adamkavičių, Raimundą Mieželį ir dr. Joną Valaitį.

Į Bendrojo Pabaltiečių komiteto studijų komisiją ALT paskyrė dr. Domą Krivicką, Washington, D.C., kur toji komisija dirba.

ALT šiuo metu išleido anglų kalba knygelę "Presenting Lithuania", kurios tikslas trumpai supažindinti svetimtaučius su Lietuvos praeitimi ir esama dabartine okupacine padėtimi. Minima knygelė dabartiniu metu yra platinama Chicagoje vykstančioje tarptautinėje prekybos parodoje.

Būsimoj 1964 m. tarptautinėje parodoje New Yorke rūpintis lietuvių meno ir dainos garsinimu ALT įgaliojo savo atstovą Jokūbą Stuką, kuris sudarė atitinkamą komitetą.

ALT biuras

MŪSŲ PROTĖVIAI TRUMPAI TEGYVENO

Kažkodėl daug kas mano, kad seniau žmonės daug ilgiau gyveno. Bet tai yra didelė klaida taip galvoti, nes iš tikrųjų seniau žmonės daug trumpiau tegyveno.

JAV tai yra labai aiškiai įrodyta. Bet taip yra ir visur kitur.. Mokslininkai paskutiniuoju metu išaiškino, kad Graikijos ir Romos žydėjimo laikais žmonių amžiaus vidurkis tebuvo apie 35 metai. Ne kažin kiek ilgesnis jis buvo viduramžiais. Šiandien jis kur kas ilgesnis, o, sakysim, JAV jis jau prisiartino prie 70 metų.

Žmonių amžius ilgėja dėl daugelio priežasčių: pagerėjo gyvenimo sąlygos, medicinos pagalbai patobulėjus, išnyko daug užkrečiamų ligų, kurios seniau šlavė žmones kaip rudens vėjas lapus, ir kt.

MILIONAI LAISVAM ŽODŽIUI TRUKDYTI

Laisvojo pasaulio radijo programoms trukdyti sovietai šiuo metu naudoja 2,500 specialių siųstuvų-trukdytojų ir, pagal amerikiečių apskaičiavimus, jų išlaikymas atsieinąs ligi 135 mil. dolerių metams.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Oi, Maiki, oi, kaip karšta vasara!

— Reikia eit maudytis.

— Reikėtų, Maiki, ale kad nėra kur.

— Kaip tai nėra? Juk jūra čia pat, prie South Bostono.

— Man sūrus vanduo nepatinka, vaike. Vot, kad būtų gera rivė, tas kas kita.

— Nemunas pertoli, tėve.

— Vot, vot, Nemunas! Aš jau seniai noriu tavęs klausti ką Nemunas reiškia? Ar gali pasakyti, kaip tas žodis atsirado?

— Jo kilmė neaiški, tėve. Nei Lietuvių Enciklopedija nepasako.

— Nu, tai aš tau išvirozysiu.

— Kažin ar galėsi.

— Jes, Maiki, aš daugiau svieto matęs už tave, gal daugiau ir už enciklopediją, todėl galiu daug ką pasakyti.

— Mėgink tik trumpai.

— Nu, juk dabar vikeišinas, tai nėra ko skubėti. Taigi pradėsim apie mūsų slauną Nemuną. Atsimeni, tu man kartą bajinai, kaip žemaičiai atsirado. Sakei, kad juos užaugno Žemaitė, kurią kalvystės dievaičiai Ugniaduokas ir Ugnivagas buvo nukalę iš aukso. Taigi žemaičiai yra aukso žmonės. Žemaitė užaugino juos krišpoliniuose rūmuose, tarp dangaus ir žemės.

— Tai žemaičių mitologija, tėve.

— Šarap, balso nepasiprašęs nekalbėk.

— Gerai, gerai, klausau.

— Jes, būk cerplyvas ir klausyk, o aš tau pasakysiu, ko nei tu nežinai, nei enciklopedija. Kai žemaičiai tuose rūmuose tarp dangaus ir žemės užaugo, tai jie buvo nuleisti žemėn, ir Žemaitė liepė jiems keliauti tiesiai į tą kraštą, kur dabar Žemaitija. Ale toj kelionėj jie turėjo visokių bėdų. Kartą girioj paklydo ir kai paskui susirinko, tai nežinojo, ar jie visi, ar ne. Skaitė ir galvas ir nosis, ale vis vieno trūko. Tada atsirado vienas smart vyras, padarė didelį pajų, liepė visiems aplinkui sugulti ir sukišti į tą pajų savo nosis. Ir kai tas smart vyras suskaitė pajuje skyles, tai pasirodė, kad netrūksta nei vieno. Mat, pirma, kuris tik skaitė, tai savęs vis nepriskaitydavo. Nu, tai už tokį mandrumą žemaičiai aprinko tą vyrą savo kunigaikščiu. Kai jie atėjo Žemaitijon, tai tas kunigaikštis susirado dailią merginą ir apsiženijo. Ale vieną rytą atsikėlęs jis žiūrį, kad jo pačios jau nėra. Gal kas pavogė, o gal pabėgo. Išgėrė jis porą šnapsų, pasiėmė šoblę ir leidosi savo prisiegos ieškoti. Priėjo prie didelės rivės. Kai kurie žemaičiai tenai jau šieną piovė. Tai jis ir klausia jų: "Ar nematėt mono leidės?" O jie rodo jam už vandens ir sako: "Žiūrėk, tavo leidė tenai sėdi su kitu vyru." Kunigaikštis pažiūrėjo, pažiūrėjo ir papurtęs galvą—Nosar, sako, ti **nemuna.** Zemaičiai suprato, kad ta rivė taip vadinasi. Ir nuo to laiko kitaip jos nevadino, kaip Nemuna. O kai vėliau atsirado mokyti kalbininkai, tai vietoj vuodegos pridėjo prie to žodžio litarą S, ir taip pasidarė Nemunas. Ar dabar žinai?

— Žinau, kad taip nebuvo.

— Na, tai tu pasakyk, kaip buvo. Pasakyk, kaip atsirado visokios lietuvių pavardės?

— Mūsų pavardes, tėve reikia skirstyti į kokias tris grupes: lietuviškas, atėjūniškas ir tarptautines.

— Ar tai ne visos jos lietuviškos?

— Ne, tėve.

— O kaip su mano pavarde?

— Aš tikrai nežinau, kokia tėvo pavardė.

— Nenoriu girtis, Maiki, ale vištiek pasakysiu, kad aš iš geros pamilijos. Lietuvoj mus vadindavo Spurgais ar spurgom, tikrai jau nebeatsimenu.

— Reiškia, pasišiaušėliai.

— Kaip tai pasišiaušėliai?

— Nepyk, tėve, nes taip išeina. Matai, kas būdavo pasišiaušęs, kaip apynio spurga, tokį pasišiaušėlį žmonės ir pravardžiuodavo Spurga. Tai lietuviškas žodis.

— Bet aš esu krkštytas Jurgiu, o dirmavotas Mykolu, tai kaip tas išeina?

— Jurgis, tėve, reiškia žemdirbį arba farmerį. Tai graikų kilmės vardas. O Mykolas pareina iš žydų. Jis reiškia dievotą žmogų.

— Tai ką, tu nori iš manęs padaryti žydą?

— Ne, tėve, tokie vardai yra bendri beveik visoms tautybėms. Tiktai grynai lietuviški vardai yra būdingi vieniems lietuviams.

— O kas juos išmislino?

— Gyvenimas juos padiktavo. Kai lietuviai gyveno giriose ir kitokių vardų nežinojo, tai jie vadino vieni kitus medžių, paukščių ir visokių gyvūnų vardais. Iš sparnuočių yra paimtas Genys, Varnas, Vanagas, Gegužis, Gaidys, Žvirblis, Kiela ir daug kitų. Iš tokių vardų išvedami ir vaikams vardai: Varnelis, Vanagėlis ir Vanagaitis, Gaidelis ir Gaidžiūnas. O iš medžių išvesti tokie pavadinimai, kaip Klevas, Uosis, Žilvitis, Vinkšna, Liepa, Beržinis ir tt. Yra ir tokių vardų, kurie pareina nuo gyvenamos vietos. Kas gyveno miške, tas gavo Miškinio vardą, gi ant kalno apsigyvenęs žmogus tapo Kalniečiu; o kas gyveno prie kalno, tai Pakalnis, kas antroj pusėj upės, tas Užupis, o kas gale lauko ar gale kaimo, tas Galinis. Tai grynai lietuviški vardai, ir tarp kitataučių jų nerasi.

— Bet tai yra pavardės, Maiki, ne vardai.

— Seniau pavardžių nebuvo, tėve. Kiekvienas žmogus turėjo tik vieną vardą. Tiktai vėliau tie vardai tapo pavardėmis. Buvo ir atėjūniškų vardų, kurie taip pat virto pavardėmis.

— O iš kur jie gavosi?

— Iš visur, tėve. Kai Lietuvon užklysdavo koks atėjūnas, arba atėjęs su priešo armija pasilikdavo koks kareivis, kurio vardo lietuviai nežinojo, tai jį vadindavo jo tautybės arba jo šalies vardu. Taip atsirado Švedas, Gudas, Prūsas, Totorius, Maskolis ir kitokie. Iš jų yra kilę dar Prūselis, Prūselaitis, Gudelis, Gudaitis, Gudžiūnas, Totoraitis, Tataronis, Maskoliūnas. Tai vis atėjūniški vardai bei pavardės.

— Bet sakei, kad yra ir žvėriškų vardų. Kokie tie?

— O ar tėvas negirdėjai tokios pavardės, kaip Briedis?

— Šiur, girdėjau.

— Yra, tėve, ir daugiau panašių vardų. Yra Kiškis ir Kiškelis, yra Vilkas, Vilkaitis ir Vilkelis, yra Lapė, Lapaitis ir Lapėnas, Meškus ir Meškiūnas ir taip toliau.

— Bet minėjai dar ir tarptautinius vardus. Kokie tie?

— Tai yra vardai, kurie buvo atnešti Lietuvon su krikščionybe. Aš pavadinau juos tarptautiniais dėl to, kad jie yra surankioti iš žydų, graikų ir kitų. Štai, yra Leonardas. Graikų kalboje tas reiškia: stiprus kaip liūtas. Petras—graikiškai uola. Simonas yra žydiškas vardas. Petro sūnų vienoj Lietuvos vietoj pavadino Petraičiu, kitoj Petruliu, dar kitoj Petrėnu; o iš Simono išvedė Simutį, Šimaitį ir Šimėną. Adomas taip pat žydiškos kilmės vardas. Lietuviai iš jo išvedė Adamkų, Adomonį, Adomėlį, Adomaitį ir Adomėną. Žydiškos kilmės yra ir Adolfas, reiškia gerą vilką.

— Ar tai viskas?

— Dar toli ne viskas, bet daugiau neaiškinsiu, nes tėvui nusibostų klausytis.

— Olrait, Maik, tegu bus gana.

Pirmąjį JAV lietuvių nebažnytinį chorą organizavo Ereminas 1894 m. Brooklyne.

Trimituok, dėde Kazy!

J. KAMINSKAS

Ankstyvas rytas. Mūsų trilaukis, kaip ir visų čia. Kaimas dar miega, kaip išpiautas. Bet saulutė jau patekėjo ir aukso spinduliais užliejo laukus, suvarydama boluojančius rūkus į žemesnes vietas ir juos bematant tirpydama.

Ji jau pražiuro ir pro gryčių langus ir žadina keltis. Bet dar visur tyla. Ir tik iš lauko pakraščių kartais pasigirsta glegant geležiniai pančiai. Tai naktigoniai, vargais prasnaudę naktį, joja namo arklius paganę.

Ir dar į visišką kaimo tylą staiga įsirauna ją praplėšdamas skardus ir įsakantis trimito garsas. Tai trimituoja kaimo visagalis diktatorius, kaimo vyriausias piemuo—skerdžius Kazys Kuiris.

Ir iš karto kaimas sujudo. Šeimininkės, dar akis trindamos, iššoka į kiemus pirmutinės ir skuba pakelti miege dar skendinčius piemenukus. Ir vienas po kito kiemai išvaro į kaimo gatvę galvijų būrelius, juos įliedami į bendrą kaimo galvijų būrį.

Visų užpakalyje eina pats diktatorius—įsakėjas "dėdė Kazys", ilgu botagu nešinas, ant peties užsimetęs iš beržo tošies vyniotą trimitą. Dėdę iš paskos seka piemenų būrelis, kiekvienas taip pat su botagu. Ir kai įsijungia paskutinis kiemas, visas kaimo būrys išeina į pūdymą, prasideda piemenų darbo diena, dėdei visa kam vadovaujant.

* * *

Jau paaugo rugiai ir žaliuojančiu kilimu pridengė dirvas.. Bet rugių laukas, aišku, ne galvijams. Sužaliavo ir vasarojaus laukas, bet ir jis gyvuliams aklinai uždarytas: gyvuliams tik pūdymas, jei kaimas neturi kur nedirbamų vietų — ganyklų.

O pūdymas nedirbamas ir plikas, saulės kepinamas, arkliui neprieinamos lauko ar nelygumų pakraščiuose vietelės, krūmai, jei jų yra, tai viskas, kuo kaimo gyvulėliai turėjo tenkintis per vasarą, kol bus nuimti rugiai ir nudirbtas vasarojus.

Ir čia kaimo kerdžius dėdė Kazys gauna parodyti visą savo mokėjimą ganyti, leisdamas kaimo galvijams laisvai pabirti po visą lauką, kad galėtų nugraužti visus pakraščius, kad vakare namo grįžus ant jo nesibartų. Ir taip dienų dienomis saulės kepinamam, vėjų iš visų pusių pučiamam, lietaus palyjamam kerdžiui reikėjo žiūrėti, kad galvijėliai būtų sotūs.

Nelengvas kerdžiui uždavinys. Kiek geriau piemenukams. Dėdei jie visiškai klusnūs ir privalo stropiai daboti, kad galvijai nenueitų kur "iškadon", bet visgi jie laisvesni. Niekas jiems nedraudžia būti gamtoje visai pasinėrusiems ir stebėti, kas aplinkui dedasi. Ir reikia pasakyti, kad jie greitai pastebi, jei kas nauja atsitinka. O kai karštą dieną saulutė suguldo galvijus poilsio, piemenukai gali ir būriuotis, o būryje būdami,, kiek visokių pasakų papasakotĩ, kiek visokių sumanymų iškelti. Kai kas čia ir darbų prasimano — gražiai nudailinti lazdelę ar savojo botago kotą. Vyresnieji pasidaro iš alksnio suktas dūdutes ir jas birbina.

Va, ir pietų metas. Dėdės pavaduojami, kiti iš eilės eina pietų.

Žiūrėk, čia pat ir vakaras. Jam atėjus, galvijai gerai žino, kad jiems metas namo, ir joks "dėdės" ilgasai botagas jų nebesuvaldys.

Nepaklusniausios buvo kiaulės. Lietuvškoji kiaulė buvo ne tik nešvarus, bet ir neklusnus, linkęs į bet kurią agresiją, sakyčiau iki nepadorumo, sutvėrimas. Tik prisiminkime, ką gali viena kiaulė padaryti savo snukio pagalba, įsilaužusi į burokų daržą ar į dar jaunutes bulves.

Jos ir buvo ganomos atskirai nuo galvijų. Net ir jų piemuo daug menkesnį vardą turėjo, negu kiti piemenys. Turiu čia pasigirti, kad niekuomet neteko kiaulių ganyti. Menkiausią vardą, kurį turėjau, buvo žąsų ganytojas. Reikia teisybę pasakyti, kad kiaulių piemenys ir mažiausiai širdies rodė savo šeriuotoms auklėtinėms. Čia botagas buvo jiem tikrai reikalingas.

Iš lauko grįžusi galvijų banda pati išsiskirstydavo po savo kiemus. Ir jei kartais kuris paklysdavo, tai būdavo avinai. Karvutės, davusios ramiai išmelžti, suguldavo nakties poilsio, kol dėdės trimitas vėl jas sukeldavo. Ir taip diena iš dienos kiaurą vasarą ir rudenį.

(Bus daugiau)

MANO UŽUOJAUTA

Juozui Ratkeliui mirus, jo žmonai ir sūnums reiškiu giliausią užuojautą.

Velionio geros širdies dėka aš galėjau ilgus metus skaityti Keleivį, nes jį man jis iš savo sunkiai uždirbtų lėšų išrašydavo.

Kazys Gaidys

KAS GI YRA TAS MURKLYS?

Murklys yra neturtingos ūkininkės Daugienės įnamis—apsukrus katinas. Daugienė turi ir daugiau visokių įnamių—žvirblių, pelių, žiurkių. Ji turi šunį, jos kiemą kasdien lanko ir varna. Našlės Daugienės kieme ir jos mažame ūkelyje vyksta karas, sudaromos kariškos sąjungos, silpni jungiasi prieš stiprų, diplomatai ieško talkininkų, kai kurie gyviai laikosi neutraliai, o stipresnis laimi, nors ir jam tenka priešų dantų ir aštrių snapų paragauti.

Murklys yra rašytojo A. Giedriaus apysaka jauniems skaitytojams. Bet ir suaugę neapsiriks pasiskaitę tos apysakos. Jos kalba graži, pasakojimas sklandus, ir visa apysaka dailininko Viktoro Simankevičiaus gausiai iliustruota. Tai gera dovana Kalėdų proga jauniems giminaičiams ir pažįstamiems. Apysakos kaina $1.80 su persiuntimu.

Užsakymus ir pinigus prašom siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"
636 E. Broadway —:— So. Boston 27, Mass.

POPIEŽIŲ AMŽIUS

Popiežių yra buvę visokio amžiaus. Pats jauniausias buvo Benediktas IX. Jis popiežium buvo išrinktas 1032 m., kada jam tebuvo 12 metų. Jis mirė po 12 metų.

Pats seniausias popiežius buvo Šv. Agafonas. Jis 798 metais buvo išrinktas popiežium, būdamas 106 metų amžiaus. Popiežium jis tebuvo 3 metus.

Neseniai miręs popiežius Jonas XXIII popiežium buvo išrinktas 1958 m., kada jam buvo 77 m. Dabartinis popiežius Povilas VI yra 65 m. amžiaus.

Nevienodai sėdima ir popiežiaus soste. Paskutinis popiežius Jonas XXIII soste išbuvo nepilnus 5 metus. 114 popiežių tame soste sėdėjo dar trumpiau. Trumpiausiai popiežium buvo Urbonas VII, kuris mirė 1590 m. po 12 dienų viešpatavimo. Ilgiausiai popiežium buvo Pijus IX, būtent 32 metus. Jis mirė 1878 m.

ARGENTINA

Mirė Pr. Krapovickas

(E) Argentinoje, Buenos Aires, gegužės 15 d. mirė sulaukęs 74 m. amžiaus pavyzdingas lietuvis Pranas Krapavickas. Jis Argentinon atvyko 1910 metais ir išaugino lietuvišką, pasižymėjusią Argentinos lietuvių veikloje šeimą: sūnus Praną—inžinierių, Antaną—agronomijos profesorių ir Petrą—filosofijos profesorių (visi Argentinoje). Paliko žmoną ir vieną brolį JAV-se. Velionį gražiai paminėjo ir įvertino Argentinos lietuvių laikraščiai "Argentinos Liet. Balsas", paskelbęs platų nekrologą, ir "Laikas".

AUSTRALIJA

(E) Gegužės mėn. pabaigoje Merbourne, Australijoje, įvykusiame radijo ir elektronikos inžinierių suvažiavime (su apie 600 dalyvių) paskaitininkų tarpe buvo ir lietuvis inž. Zigmas Budrikis, dėstąs Perth universitete. Jis suvažiavime skaitė paskaitą tema "On the Channel Capacity of the Human Sense of Vision"" išnagrinėjęs pagal savo tyrimus žmogaus akies regėjimo pajėgumą televizijos požiūriu.

PRANCŪZIJA

Lietuvių b-nės krašto tarybos rinkimai

(E) Į Tarybą išrinkti (alfabetine tvarka): R. Bačkis, P. Klimas, pulk. J. Lanskoronskis, P. Liutkus jr., J. Mačiukaitė-Matore, S. Jokubauskaitė-Pagnier, kun. J. Petrošius, min. E. Turauskas, E. Vaičiekauskas, B. Šlepetytė-Venskuvienė, A. Venskus. Į garbės teismą: prof. J. Baltrušaitis, A. Liutkus, E. Turauskienė.

Tarybos pirmininku išrinktas A. Venskus. Krašto valdybon išrinkti kun. J. Petrošius, B. Venskuvienė ir P. Lutkus. Į revizijos komisiją įėjo J. Matore, S. Pagnier ir P. Klimas.

LIETUVOS DVASININKŲ ATSTOVAI ROMOJE

(E) Dalyvauti mirusiojo popiežiaus Jono XXIII pomrtinio pagerbimo iškilmėse iš pavergtosios Lietuvos pro Maskvą į Romą birželio 10 d. buvo atskridę trijų vyskupijų valdytojai: Kaunno vyskupijos administratorius kan. J. Stankevičius, Vilniaus arkiv. valdytojas kan. Č. Krivaitis ir Kaišadorių vysk. valdytojas kan. P. Bakšys, kun. dr. Pijus Čižauskas. Jie buvo apgyvendinti viešbutyje netoli sovietų ambasados. Iš Romos gautomis žiniomis, tie delegatai su vietos lietuviais vengė bet kokių ryšių. Jie vaikščiojo vis poros rusų ir lietuvių politrukų lydimi. Iš Romos į Lietuvą jie išvyko birželio 18 d.

SOVIETIJOS JUOKAI

Kaip ikros gauti

Amerikos Balso radijas Sovietijoje labai trukdomas, o žmonės labai nori jį klausyti.

Kartą pirkėjas prašo duoti ikros. Krautuvės tarnautojas atsako, kad nėra, bet pirkėjas tuo nepasitenkina:

— Jei man duosi ikros, aš tau papasakosiu, ką šią naktį kalbėjo Amerikos Balsas.

Tarnautojas pardavė jam ikros ir klausė, ką Amerikos Balsas pasakė.

—Zzzzzzzzzzzz!—atsakė pirkėjas. Mat, jis yra labai trukdomas.

Dėl to trukdymo pasakojamas ir kitas juokas:

Žmogus eina gatve ir iš burnos leidžia kažkokius keistus garsus. Jį sutikęs draugas klausia, ką jis čia daro.

— Aš savyje trukdau Amerikos Balsą.

Ko jis nusileido Sovietijoj?

Jau minėtas Armenijos radijas po sovietų kosmonauto Titovo kelionės erdvėje kalbėjo, kad kosmonauto protas lekiant turėjo sutrikti, nes kaip galima, 17 kartų apskridus žemę, sąmoningai nusileisti Sovietų Sąjungoje.

NAUJAUSIOS KNYGOS

RUDENS LAPAI, Kotrynos Grigaitytės eilėraščiai, premijuota knyga, 80 psl., kaina $2.00.

AUKOS TAURĖ, Stasio Santvaro 5-ji eilėraščių knyga, 150 puslapių, gražiai įrišta, kaina. . . $2.50.

MURKLYS, A. Giedriaus graži apysaka jaunimui. 130 psl., kaina . . . . . $1.80.

PLAUK, MANO LAIVELI, Petro Segato eilėraščiai, 111 psl., kaina. $2.00

LIETUVIŲ IŠEIVIJA AMERIKOJE, St. Michelsono vaizdžiai parašyta šio krašto lietuvių istorija, 500 puslapių, kaina minkštais viršeliais $4.00, o kietais $5.00.

RAŠTAI — STRAIPSNIAI, ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liūdžius, 246 puslapiai, kaina . . . . . $3.00.

ATSIMINIMAI APIE JUOZĄ LIŪDŽIŲ, parašė Petronėlė Liūdžiuvienė, 88 psl. kaina $1.00

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ STATANT, Rapolo Skipičio atsiminimai, 440 psl., kaina. . . . $5.00

VIENIŠI MEDŽIAI, romanas, parašė Aloyzas Baronas, 117 psl., kaina $1.50

TŪZŲ KLUBAS, Antano Tulio 11 novelių, 196 psl., kaina . . . . . $3.00.

ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA, 215 psl., kieti viršeliai, kaina.....$3.50

VEIDU PRIE ŽEMĖS, parašė Kotryn aGrigaitytė, 13 novelių, 204 psl., kaina $2.00.

Tas knygas galima gauti Keleivio administracijoje:

So. Boston 27, Mass.
636 E. Broadway,

MOTERŲ SKYRIUS

BENEDIKTAS RUTKŪNAS

Vienišas žmogus

(Tęsinys)

Ir ėmė žmonės rinktis iš visų pusių. Kiekvienas ėmė sau žėmės sklypą, kokį tik norėjo, statėsi sodybas, valė akmenis, arė ir sėjo. Vienišasis žmogus jiems nedraudė. Jis buvo laimingas, galėjęs jiems padaryti gera. Ir tie, kurie anksčiau iš jo juokėsi, tyčiojosi, dabar jį sveikino pagarbiai, tarydami:

— Ačiū tau! Tu mūsų geradarys ir stebukladarys! Tu nuvertei kalną, užstojusį saulę; tu pavertei jį dirbamu lauku. Tu tikras kalnavertys milžinas! Kas tau davė tiek jėgų! Tu vienas atlikai, ko šimtas nebūtų atlikę. Tu paruošei naujus žemės plotus mūsų sodyboms įsikurti, kur mes galėsime patogiai gyventi. Tu praplėtei žemę. Garbė tau ir šlovė! Ir kuo mes tau atsilyginsime? Mūsų vaikai ir vaikaičiai niekuomet nepamirš tavo geros auksinės širdies ir dosnios rankos! Tu antžmogis! Dėkui tau! Kad daugiau tokių geradarių žmonių būtų! Gal Ponas Dievas siuntė tave mums ir mūsų vaikams, kurie su pagarba minės tavo vardą. Tik pasakyk mums, galiūne, kas esi, iš kur eini ir kur gavai tiek daug jėgų? — —

— Aš esu paprastas žmogelis, — atsakė kalnavertys, švelniai šypsodamas. — Ir tik meilė, didelė žmonių meilė ir noras vargšams padėti suteikė man pakankamai jėgų atlikti tai, ką padariau. Kiekvienas tai galėtų, jei norėtų. O iš kur aš atėjau — pasakyti sunku, nes per daugelį kraštų keliavau, ieškodamas laimės! Ir radau ją darbe ir darydamas kitiems gera. Tai ir visa mano istorija — —

Žmonės kvietė jį pas save, siūlė jam duoną ir pastogę jo senatvėje.

Pakankamai prisiplūšei, prisivargai, kalną beversdamas, — kalbėjo jie jam. — Dabar galėtum pasilsėti, atsipūsti. Turi teisę į mūsų namus ir vaišingumą. Nematėm iki šiol žmogaus, kuris būtų vienas tiek nuveikęs, kaip tu! — —

Bet keistasis vyras šypsodamasis atsisakinėjo, tarydamas:

— Esu dėkingas jums, žmonės, už jūsų gerą širdį ir gerus norus. Tačiau aš nenoriu niekam našta būti. Aš esu dar stiprus ir nepersenas. Man dar peranksti už kakalio lindėti. Mane traukia kelionės, vilioja pasaulis. Ne visur dar buvau, ne visus kraštus mačiau. Nesirūpinkit manim, aš iš bado nenumirsiu. Pakeleivį priims geri žmonės, pavalgydins. O gal dar užeisiu kitą tokį kalną — tai bus naujo man darbo. Darbo prakaite valgoma duona — skaniausia. Ir žmonėms gal dar būsiu naudingas. Žmonės reikalingi pagalbos. Perdaug nelaimių, skerdynių šioj žemėj. Gal aš įnešiu taikos — — Dar sykį ačiū už kvietimą pas jus pasilikti. Bet aš žinau, jūs kiekvienas turite pakankamai savo rūpesčių ir vargų. Tik taikoje gyvenkit — ir visko užteks. Būkit laimingi, mieli žmonės, ir aš su jumis būsiu laimingas! — —

Bet žmonės nesileido perkalbami ir nebeišleido savo geradario svetur keliauti, vienam po pasaulį klajoti. Krykštė moterys, vaikai ir vyrai, kai vyras galiūnas jiems nusileido ir sutiko pasilikti. Jie visi jautė — jauni ir seni — kad šitas žmogus, pasilikęs jų tarpe, atneš jiems džiaugsmą ir palaimą, nes jo gerumas spinduliuoja lyg saulė — motina geroji. Jie jautė, kad su juo nyksta tamsa ir šaltis, o įžengia į trobas — šviesa ir šilima, meilė ir taika. Pavasaris pakeičia žiemą.

Vienišasis žmogus tik paprašė sau nedidelio dirvos ploto, jungo jaučių, padargų laukui išdirbti, derliui suimti ir sėklų sėjai.

Žmonės pastatė ten jam trobelę, ir jis pasisodino prie jos obuolių, kriaušių ir vyšnių sodą. Pasikinkęs jaučius, jis žagre vagojo savo dirvą. Jaučius girdė upės srovėj, o naktimis leido ganytis lankoje, kurioje žėlė sodri skani žolė. Įsiveisė ir galviją — ožką, kurią pats milžosi.

Aplinkui skambėjo darbymečio dainos. Žmonės arė, akėjo ir sėjo. Lietui laistant, pasėliai augo, saulės atokaitoj jūrom bangavo, gelto ir brendo. Dar niekas nebuvo matęs tokių vešlių rugių ir vasarojų. Jie stovėjo laukuose lyg aukso mūras. Paskui sužvango plieno dalgiai, suskambo piūties dainos. Žmonės džiaugėsi palaimintu auksiniu derliumi, vežimais brazdino į kluonus, kūlė ir į aruodus grūdus, lyg perlą, pylė.

Keistasis vyras irgi buvo laimingas. Jo surinktasis derlius užtikrino jam sočią ateitį.

Bet sykį lengvais žingsniais prisiartino prie jo sodybos jauna mergaitė. Buvo vėsi popietė. Vyras sėdėjo ant savo trobos slenksčio atsigaivinti po darbo. Mergaitė įžengė pro vartus į kiemą ir sustojo prieš vienišąjį, barzdotąjį žmogų. Ji buvo lieknesnė už nendrę, tyrom, gerumu spinduliuojančiom mėlynom akim. Jos geltonos, it kviečių varpos, kasos buvo rūtų šakelėm papuoštos. Ant pečių gulėjo lininė balta lyg sniegas skarelė. Rankoje ji nešėsi ryšulėlį. Gražuolė paprašė šeimininką vandens atsigerti. Jis padavė jai ąsotį šalto, krištolinio vandens, ir kai keleivė atsigėrė, numalšindama troškulį, jis pakvietė ją į vidų užkąsti. Kai nepažįstamoji kąsnojo jo padėtą ant stalo sūrį, užsigerdama šviežiu ožkos pienu — jis gėrėjosi jos jaunystės grožiu, jos sklandžia kalba, skambiu balsu.

(Bus daugiau)

DŽIAUGIASI SAVO RADINIU

Tie jaunuoliai prieš metus rado $4,502. Per tą laiką jų savininkas neatsirado, todėl tie pinigai tenka radėjams. Čia matome tuos laiminguosius ir New Yorko policijos valdininką, kuris tuos pinigus įteikia.

Aistis

KARALIAUS ŠUO

Numirė karaliaus šuo — šunelis geras,
Geriausias iš šunų...
Ir sušaukė karalius visą dvarą
Ant šunio šermenų.

Markizai, freilinos, baronai, grafai,
Ir daug kareivių, daug tarnų
Karaliui meilinos pas šunio kapą,
Geriausio iš šunų...

Karaliui ašara nukrito ant to kapo,
Geriausio iš šunų...
Nukrito freilinų, markizų, grafų,
Baronų ir tarnų...

O jukdarys tik juokino karalių:
Turi, karaliau, daug šunų,
Bet kur tu rasi kitą tokį pat šunelį,
Geriausią iš šunų?

Užsirūstino karalius ir jo visas dvaras —
Iš tiek dvariškių, tiek tarnų!..
Pakorė jukdarį, kad šmeižė šunį gerą,
Geriausią iš šunų.

* * *

Jonas Aistis - Aleksandravičius, vienas žymiausių lietuvių poetų, gimė 1904 m. birželio 24 d. Kampiškiuose, A. Panemunės valsč., dabar gyvena Washingtone, D.C. Jis yra išleidęs 7 eilėraščių rinkinius. Netaip seniai Romuvos leidykla išleido vienoj knygoj visus Aisčio eilėraščius. Tą knygą galima gauti ir Keleivio administracijoje, jos kaina$ 6. Iš šitos knygos yra paimtas ir čia spausdinamas eilėraštis.

Vyrų dėmesiui

Štai keli maži dalykėliai, bet kurie turi didelės reikšmės, kad vedybinis gyvenimas būtų laimingesnis ir labiau skatinantis.

1. Pabučiuok vieną kartą per dieną savo žmonos kaklą iš užpakalio.

2. Negalvok, kad tu gali visuomet būti smakrą aukštyn pakėlęs, Truputį padejuok — jai bus malonu tave raminti.

3. Jei net esi seniai vedęs, nepamiršk pagirti žmonos virimo meno.

4. Klausk žmonos patarimo savo biznio reikalais ir kartais jos paklausyk.

5. Nusipirk patefono plokštelių, kurias abu mėgstate.

6. Niekada nesakyk: "Aš tą valgiau priešpiečių".

7. Uždek žmonos cigaretę, net jei tau reikėtų eiti per visą kambarį.

8. Nepasakok žmonai jau daug kartų girdėtus juokus.

9. Apleisk svečius, kada žmona nori.

10. Pabučiuok žmoną ir kitiems matant. Ji gal atrodys sumišusi, bet ji tai mėgsta.

11. Niekad neklausk žmoną: "Ką, mieloji, dirbai ištisą dieną?"

12. Duok žmonai ne tik gėlių, bet ir kitokių dovanų be jokių progų.

ĮDOMIOS ĮVAIRENYBĖS

Gvatemaloje puikius išsiuvinėtus rankinukus dėvi tik vyrai, puodus lipdo tik moterys.

* * *

Indijos moterims nereikia siuvėjų. Jų drabužis—sari yra nuo keturių iki dešimties jardų ilgio medžiagos gabalas. Sari grožio paslaptis — kaip mokėti juo apsivynioti.

* * *

Brazilijoje į duris nesibeldžiama, žmogus, atėjęs į svečius ar į įstaigą, dar iš tolo suploja delnais.

* * *

Kai kurios Afrikos tautelės čepsėjimą valgant laiko mandagia valgymo forma.

Sudane(Afrikoj) turtingose šeimose svečią vaišina daugybe patiekalų, ir neparagauti jų visų reikštų įžeisti šeimininką.

* * *

Japonijoje, Kinijoje šaukštų ir šakučių vietoje vartojami pagaliukai.

* * *

Nuo neatmenamų laikų Afrikoje masajų tautelės moterys vartoja paprastą "šukuoseną"—galvą skuta plikai.

* * *

Borneo salos (Azijoje) gyventojai, vaikydamiesi grožio, savo dantis juodina. O kai kurios kitos Afrikos negrų taūtos grožio sumetimais priekyje po tris dantis išsimuša.

* * *

Tibete dar ir dabar ekonominiais sumetimais tėvas dviem sūnum leidžia vesti vieną žmoną arba dviem dukterim parenka vieną vyrą.

* * *

Ceilono saloje (netoli Indijos) vyrai dėvi auskarus.

* * *

Polineziečiai (Pacifiko salų gyventojai) savo šokius šoka nejudėdami iš vietos, o gerdami lūpomis nepaliečia indo kraštų ir laiką skaičiuoja ne dienomis, bet naktimis.

* * *

Kai kurių Afrikos ir Pietų Amerikos tautelių žmonės vaikšto beveik visai nuogi, o viešai valgyti gėdijasi.

ŠEIMININKĖMS

Bulvės su grietine

Supiaustyti 4 uncijas lašinių, truputį paspirginti, įpiaustyti vieną svogūną ir porą svarų iš vakaro išvirtų bulvių. Truputį apkepti, bet ne aprudinti. Pridėti druskos ir raudonųjų pipirų (paprikos). Užpilti puoduką rūgščios grietinės, apibarstyti petražolėmis ir paduoti į stalą.

Sultinys (buljonas) su bulvių ir kepenų kukuliais

Jeigu lieka vakarykščių virtų bulvių ir sultinio, galima greitai pagaminti skanų patiekalą. Paimti 7 uncijas kepenų, mažutį gabaliuką lašinių, vieną svogūną ir viską sumalti mėsos mašinėle. Išmirkyti 3 riekutes senesnio pyrago, gerai nuspausti, susmulkinti ir, pridėjus kiaušinį, truputį druskos, pipirų, sumaišyti su kepenų mase. Iš visos masės padaryti kukulius ir įdėti į verdantį sultinį. Virti 15 minučių ant mažos ugnies. Išimti kukulius, sudėti į sultinį supiaustytas bulves, o po to vėl suleisti kukulius. Paduoti į stalą su tarkuotais krienais.

MOTERYS GERAI ATSTOVAUJA

Pasaulio katalikių moterų organizacijų unijos Pavergtųjų tautų klausimų komisijos pirmininke yra B. Šlepetytė-Venckuvienė. Tos organizacijos Tarptautinio biuro ir komisijų posėdžiai buvo gegužės 6-12 dienomis Portugalijos sostinėje.

Birželio vidury Milwaukee mieste, Wis., posėdžiavo Moterų klubų federacija, kurioje dalyvavo Juzė Daužvardienė, Marija Kriaučiūnienė ir tos organizacijos tautinių grupių patarėja Ligija Bieliukienė.

Šitai organizacijai priklauso 11 milionų narių 55 valstybėse. Suvažiavime dalyvavo apie 1,000 atstovių iš viso pasaulio.

Kitas ir iš eglės iškritęs pailsi.

Motina nėra ta, kuri kūdikį nešioja, bet ta, kuri atlieka pagrindinį vaidmenį pilnutinės žmogaus asmenybės puoselėjime.

Dr. Fr. Goust

DIDELĖ KNYGŲ NAUJIENA

Gavome šias knygas:

Buvusio Lietuvos prezidento dr. Kazio Griniaus **Atsiminimai ir mintys** 1-oji dalis 302 psl., mikštais viršeliais kaina $2.00; antroji dalis 336 psl. kietais viršeliais su abiejų dalių vardynu kaina $5.00. Perkant abi dalis kaina tik $6.50

Prof. P. Pakarklio **Kryžiuočių valstybės santvarkos bruožai,** 176 psl., kaina $2.00

Dan Kuraičio **Magiškuoju kilimu į Vilnių,** 330 puslapių, labai įdomūs 1962 metų kelionės į Lietuvą aprašymas su nepaprastais nuotykiais. Kaina $3.00

Frank Lavinsko **Amerikos Lietuvių Laikraščiai nuo 1879 m. iki 1955 m.** 190 psl. kieti virš. kaina seniau buvo $6.00, o dabar tik $2.00

Prof. P. Pakarklio **Senasis Prūsų teisynas,** 31 psl. . .50 cnt.

Čicagietės **Įspūdžiai komunistų pavergtoje Lietuvoj** 95 puslapiai, kaina $1.00

Prof. P. Pakarklio **Popiežiaus bulės kryžiuočiams,** 70 puslapių, kaina $1.00

M. Zoščenkos **Satyrinės novelės,** vertė Jonas Valaitis 196 puslapiai, kaina $2.00

ĮDOMIOS ir NAUDINGOS KNYGOS
Pačiam Skaityti ir Kitam Dovanoti

LEAVE YOUR TEARS IN MOSCOW, Barboros Armonienės "Kryšiaus kelių" Sibire aprašymas, surašė A. L. Nasvytis, 222 pusl., kaina ....$3.95.

LIETUVIŲ ISEIVIJA AMERIKOJE, vaizdi šio krašto lietuvių istorija, gausiai iliustruota, parašė St. Michelsonas, virš 500 puslapių. Kaina kietais viršais $5.00, minkštais viršais $4.00
kaina $1.25

ŽVILGSNIS Į PRAEITĮ. K. Žuko įdomūs atsiminimai, 477 psl., kaina ..... $5.00.

ŽEMAIČIŲ KRIKŠTAS, P. Abelkio istorinis romanas iš žemaičių krikšto laikų, kieti apdarai $3.50

VAIKO SVEIKATA, parašė dr. V. Tumėnienė, daug svarbių patarimų vaikų sveikatos klausimais, 136 psl.

DIENOJANT, "knygnešių karaliaus" sūnaus Kipro Bielinio įdomūs atsiminimai, 464 psl., kaina....$6.00

1905 METAI, Kipro Bielinio atsiminimų antroji dalis, 592 puslapiai. Kaina $6.00

PASAULIO LIETUVIŲ ŽINYNAS paruošė Anicetas Simutis, daugybė žinių lietuvių ir anglų kalbomis apie lietuvius visame pasauly, 464 psl. Kaina $6.50

MILŽINO PAUNKSMĖ, Balio Sruogos trilogiška istorijos kronika, 73 psl., didelio formato, gera popiera, kaina $2.50

SUŽADĖTINĖ. J. Titinio 15 trumpų pasakojimų. 180 psl. Kaina .. $2.00

LIETUVIŲ DAINOS AMERIKOJE, surinko ir suredagavo Jonas Balys, 472 dainos su gaidomis. Angliškai duotas kiekvienos dainos turinys, todėl tinka dovanoti ir lietuviškai nekalbantiems, įrišta 326 pusl. kaina $5.00

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA. Parašė E. Vandervelde, vertė Vardūnas. Kaina ..... 25 Cnt

MARLBOROUGH'S LITHUANIAN SELF-TAUGHT. M. Inkienė, geras vadovėlis lietuvių kalbos mokytis angliškai kalbančiam, 144 psl., kaina $1.25

NEMUNO SŪNŪS. Andriaus Valucko romanas iš 1935 metų Suvalkijos ūkininkų sukilimo prieš Smetonos diktatūrą. Pirma dalis 280 psl. Kaina ..... $3.00.

NEMUNO SŪNŪS, Andriaus Valucko romano antroji dalis, 426 puslapiai. Kaina $4.00

LIETUVIŲ LIAUDIES MENAS, jo meninių formų plėtojimosi pagrindai. Paulius Galaunė, didelė knyga su daugybe paveikslų, gerame popieriuje. Kaina $8.50

TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ, arba komunistų diktatūra faktų šviesoje. Trumpa bolševizmo istorija ir valdymo praktika. Labai daug informacijų, 96 psl. Kaina ..... 50 Cnt.

SENOVĖS LIETUVIŲ PINIGAI nuo seniausių laikų iki Lietuvos nepriklausomybės galo 1795 metais Parašė Jonas Karys, daugybė paveikslų, 396 psl., gera popierius, kaina $10.00

ALTORIŲ ŠEŠĖLY. V. Putino-Mykolaičio romanas trijose dalyse. Autorius, pats buvęs kunigas, aprašo, kaip kunigas Vasaris išsižadėjo kunigystės dėl moterystės. Visos trys dalys įrištos į vieną knygą, kieti viršai, 631 puslapis. Kaina ..... $6.00.

LIETUVA BUDO, Stepono Kairio labai vaizdžiai ir įdomiai parašyti atsiminimai, kaip Lietuva kėlėsi iš miego, geriausia dovana kiekviena proga, gražiais kietais viršeliais, iliustruota, 416 puslapių, didelio formato. Kaina $5.50

ŽEMĖ DEGA, J. Savicko karo metų (1939-1945) užrašai. Pirmoji dalis 453 psl. Kaina $4.50

ŽEMĖ DEGA, J Savicko užrašų antroji dalis, 414 psl. kaina $4.50

KODĖL AŠ NETIKIU Į DIEVĄ? Atvira nuomonė, įdomūs argumentai. Kaina ..... 20 Cnt

SOCIALIZMO TEORIJA. Trumpai ir aiškiai parodo, kaip keičėsi visuomenės santvarka ir kodėl ji dar keisis. Kaina ..... 25 Ct.

LENGVAS BŪDAS IŠMOKTI ANGLIŠKAI, St. Michelsonas, 95 pusl., kaina $0.75

DEMOKRATINIO SOCIALIZMO PRADAI. Populiari ir naudinga knyga šių dienų klausimams suprasti. Kaina ..... 50c.

ŽEMAITĖS RAŠTAI Garsiosios mūsų rašytojos pirmojo karo metu Amerikoje parašyti vaizdeliai su rašytojos paveikslu, 128 puslapiai, kaina ..... 50 Ct.

IŠĖJUSIEMS NEGRĮŽTI. M. Katiliškio meistriškas aprašymas, kain karui einant prie galo tūkstančiai lietuvių bėgo į Vakarus nuo rusų 'vaduotojų', 536 psl. Kaina $5.00

SIAURUOJU TAKELIU. K. B. Kriaučiūno atsiminimai iš Lietuvos ir iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 178 psl., kaina $2.00

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, parašė Jonas Karys, labai daug paveikslų, 255 psl. gera popiera. Kaina $5.00

MAŽOJI LIETUVA, parašė M. Gimbutienė. J. Gimbutas, J. Lingis, J. Balys ir J. Žilevičius, 326 psl., kaina ..... $5.00.

CEZARIS. Mirko Jesulič romanas trijose dalyse, kiekviena dalis po $2, ara visos 3 dalys $6.00

NAUJA VALGIŲ KNYGA, parašė M. Michelsonienė, 250 įvairių lietuviškų ir kitų tautų valgių receptų, 132 puslapiai, kaina $1.25

VISUOTINAS TVANAS. Ar galėjo toks tvanas būti ir ką apie tai sako mokslas? Kaina ..... 25 Cnt.

SOCIALDEMOKRATIJA IR BOLŠEVIZMAS. Pagal Kautski, naujausiomis žiniomis papildyta tuo klausimu knygutė. Kaina.. 25 Cnt.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė dr. D. Pilka. Pritaikinta Amerikos lietuviams, 144 puslapių. Kaina $1.00

TAVO KELIAS Į SOCIALIZMĄ. Parašė Leonas Bliumas. Trumpas socializmo aiškininmas. Kaina 25 c.

JUOZAS STALINAS, arba kaip Kaukazo išpodis buvo pasidaręs Rusijos diktatorium. Kaina 25 Cnt.

DĖL LAISVOS LIETUVOS. Lietuvos socialdemokratų raštai dėl bolševikų okupacijos ir teroro Lietuvoje. Kaina ..... 25 Cnt.

LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS PROGRAMINĖS GAIRĖS, 32 psl., kaina ..... 25 Cnt.

VLIKO GRUPIŲ KOMISIJOS PRANEŠIMAS, arba kodėl musuose nėra vienybės, 80 psl., kaina .. $1.00

Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:
KELEIVIS
634 E. Broadway ——:—— So. Boston 27, Mass.

Milžino skaičiai

Trys didieji miestai varžosi dėl pirmenybės, kuris jų didžiausias. Tai Japonijos sostinė Tokio, Anglijos sostinė Londonas ir New Yorkas. Pirmasis ir antrasis turi virš 8 milionų gyventojų, o New York arti 8 milionų. Taigi milžinas: viso Pabaltijo — Lietuvos, Latvijos ir Estijos—gyventojus į jį atvežus, dar būtų daug tuščios vietos. Todėl visi jo skaičiai dideli. Kai kuriuos čia prisiminsime.

New Yorke per vieną parą (24 valandas) įvyksta 1.4 žmogžudystės, 2.5 išžaginimų, 19.3 plėšimų, 111.8 vagysčių, 26 žmonės pražūva (dauguma jų vėliau surandama), 596 suėmimai.

Kiekvieną parą įvyksta 105 eismo nelaimės, dėl kurių 152 sužeidžiama ir 2 žūva; 169 gaisrai, daugiausia tarp 5-6 val popiet, ir 50 klaidinančių iššaukimų.

Ligoninėse guli 41,600 asmenų, kasdien miršta 238, iš jų 103 širdies ligomis ir 50 vėžiu.

Bet dideli yra ir džiaugsmą sukeliantieji skaičiai.

Štai New Yorke kasdien gimsta 453 nauji piliečiai, 267 poros susituokia, daugiau kaip 4 mil. eina dirbti, o 932,300 mokosi įvairiose viešose mokyklose, bet dar 100,000 mokyklinio amžiaus vaikų dėl vienokios ar kitokios priežasties mokyklu nelanko.

New Yorkas per parą sunaudoja 221 milioną galionu vandens, 279,229,188 kub. pėdų gazo ir 52,059,517 kilovatų valandų elektros, išveža 14,594 tonas atmatų. 23 milionus kartu kalba telefonu mieste ir 500,000 kartu su užmiesčiu, išsiunčia laiškų ir įvairių kitų siuntinių 21 su puse milionų, o gauna arti 17 milionų.

Mieste požeminiais traukiniais naudojasi per dieną 3,752,000 asmenų, autobusais 1,221,400 ir taksiais 940,000 asmenų.

Į miestą per parą atvažiuoja 557,750 automobilių, iš jų per vieną Washington tiltą 58,450. Pusė miliono asmenų atvažiuoja ir išvažiuoja iš Grand Central ir Pennsylvanijos geležinkelio stočių, 232,000 asmenų miestą apleidžia 8,600 autobusų, 1,208 lėktuvai nusileidžia ir pakyla iš La Guardia ir Idlewild aerodromų, atveždami ir išveždami 39,912 asmenų, 72 laivai atplaukia ir išplaukia.

8,306 asmenys per dieną atsilanko į Viešąją biblioteką ir joje bei jos skyriuose pasinaudoja 37,524 knygomis, o pridėjus Brooklyno ir Queens bibliotekas (jos turi atskirą sistemą), per dieną pasinaudoja 86,295 knygomis.

Vien Metropolitan muziejų aplanko 11,736 meno mėgėjai, Cloisters muziejų — 3,196, Gamtos istorijos — 6,323, Naujųjų laikų muziejų — 1,890.

Empire State dangoraižį aplanko per parą 4,109, Rockefeller Center 1,369 asmenys. Jungtinių Tautų rūmų vadovai vedžioja 2,900 asmenų. Laisvės statulą aplanko 2,366.

GARDNER, MASS.

Buvo maloni gegužinė

Šv. Petro ir Povilo draugija birželio 22-23 dienomis surengė gegužinę, kurion atsilankė daug žmonių. Draugijai ji davė geroko pelno.

Jos komitetą sudarė Vyšniauskas, Nakučiai, Genaičiai, Juškienė, Kukauskas, Vilčinskas ir Aukštikalnienė.

Ši darugija yra seniausia, nes žengia į 58 metus.

Kitos žinios

Birželio 14 d. mirė Barbora Kleinauskaitė-Urbonienė, 62 m. amž.

Pasižymėjo moksle ir gavo stipendijas Narkevičiūtė, Lukaitė, Kraskauskaitė ir Jonikis.

Keleivio skaitytojo Panevėžio duktė Betty buvo pirmoji klasėje. Bravo!

Garniškis

NAUJIENA

Keleivio administracijoje galima gauti ir šias knygas:

VLADAS NAGIUS-NAGEVIČIUS, jo gyvenimo ir darbų apžvalga, redagavo dr. Balys Matulionis, labai gražiai išleista, daug paveikslų, 374 psl., kaina $6.

Jonas Aistis, POEZIJA. Joje vra šio žymaus poeto visi eilėraščiai, 420 psl., kaina $6.

Leonard Valiukas, LITHUANIA LAND OF HEROES, 88 psl. teksto ir 95 psl. paveikslu, kaina $4.75.

Dr. Kazys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, II tomas, 336 psl., kaina $5.

VIETINĖS ŽINIOS

Vasyliūno mokinių koncertas

Jis jau buvo brželio 15 d., bet kadangi Keleivy dar niekas apie jį neparašė, tai noriu aš nors trumpai jį paminėti. Tai daryti verta, nes kaip su medžių jaunais pumpurais reikia švelniau elgtis, taip ir jaunų žmonių kilnioms pastangoms reikia skirti didesnio dėmesio. O minėtame koncerte išryškėjo nemažai tikrai vertingų mūsų jauno atžalyno pastangų.

Iz. Vasyliūnas šalia savo muzikinės veiklos yra išvystęs nemažą pedagoginę veiklą. Jis dėsto South End Music Center, turi savo privačių mokinių kitataučių ir lietuvių. Taigi ir jo mokinių metinis pasirodymas buvo suskirstytas: kitataučiai turėjo savo koncertą, kuris įvyko South End Music Center, o lietuviai savo, įvykusį Lietuvių tautinių namų salėje, So. Bostone.

Kaip jau įprasta, keli mokiniai negalėjo dalyvauti ar tai dėl susižeidimo, ar dėl kitų priežasčių. Šį kartą į jų eiles pateko mažasis Arvydukas Maksvytis ir didysis Bernardas Žilinskas, abu sviediniais užgavę sau pirštus.

Pasirodymą pradėjo mažasis Vincukas Steponaitis, drąsai ir su šypsena atlikęs mažus dalykėlius, daugiausia iš Čiurlionytės "Mažojo Pianisto". Antras išėjo Bernardas Kušlikis, kuris paskambino keturis dalykėlius, jų tarpe ir lietuvišką suktinį.

Laima Antanavičiūtė parodė jau gana gerą techninį pažangumą, paskambindama Handelio, V. Krakauskaitės ir kitų dalykus, o Raimundas Maksvytis atmintinai atliko šešis dalykus, jų tarpe J.S. Bacho, J. Čiurlionytės ir kt. Maksvytis rodo nemažą muzikalumą. Labai gražiai smuiku pagrojo Gintaras Karosas, savo sesutei Giedrei akomponuojant, J. Karoso Lėtą šokį. Stepas Panico yra padaręs neįtikėtiną pažangą, nes, studijuodamas tik nepilnus tris metus, paskambino J. Naujalio Nokturną, Clementi Sonatą, Dougla sMoore ir ktų kompozitorių veikalus. Rūtelė Maksvytytė, jau gerai pažengusi, atliko W. A. Mozart Vienos sonata Nr. 6. Nors Rūtelė yra tik aštuntam skvriuje, ji turi didoką techniką ir gerai jaučia frazę.

Koncertą baigė Giedrė Karosaitė, stipriausioji pianistė, atlikusi dvi dalis Beethoveno Mėnesienos sonatos, J. Karoso preliudą ir Malaguena E. Lecouna. Giedrė rodosi įvairiom progom kaip pianistė, nors ir yra labai užimta. Ji ir jos brolis Gintaras 12 metų lankė lituanistinę mokyklą, kurią baigė šį pavasarį. Tai tikrai pagarbos verti jaunuoliai.. Giedrė taip pat šiemet baigė gimnaziją, visus ketverius metus būdama garbės sąraše ir gavo mokyklos stipendiją. Ji taip pat entuziastinga šokėja Onos Ivaškienės tautinių šokių grupėje ir ten ji daug sugaišta laiko, tad jos muzikinė pažanga dar labiau vertintina.

Iz. Vasyliūno mokinių koncerto programoje jaučiame tą patį kruopštų paruošimą, kaip ir jo paties programose. Čia parenkami labai aukštos kokybės dalykėliai ar dalykai,, kiekvienas mokinys atlieka lietuvių kompozitorių kūrinius, kurie yra kruopščiai išnagrinėti ir parinkti tokie, kad atitiktų mokinio pažangumą, jo sugebėjimus. O kad visi tėvai įvertintų, kokią dovaną galima duoti savo vaikams, juos pamokant muzikos, šioje srityje juos lavinant! Vėliau to niekas negalės duoti.

Mokinių pasirodymas buvo baigtas kukliomis vaišėmis, kurias paruošė mokinių tėvai.

Ten buvęs

Mirė S. Jesaitienė

Po ilgos ir sunkios ligos New Yorke mirė Sofija Jesaitienė, apie 76 m. amž.

Velionė buvo iš kunigaikščio Oginskio šeimos, jos vyras Jurgis buvo plačiai žinomas Lietuvoje visuomeninink as, miręs Nepriklausomos Lietuvos laikais. Velionė užaugino 7 vaikus, visus išleido į aukštuosius mokslus. Kęstutis buvo žinomas elektrotechnikos inžinierius, miręs pereitą rudenį New Yorke. Margeris yra chemijos daktaras, labai sėkmingai dirbąs mokslinį darbą, Rockefellerio fondo remiamas. Trečias sūnus Anatolijus žuvo su komunistais kovojusių partizanų eilėse, o Algis, dar jaunas būdamas, savo gyvybę paaukojo Klaipėdą vaduodamas.

Be 4 sūnų, velionė turėjo 3 dukteris: medicinos daktarę Juratę, gyv. New Yorke, Birutę Lukauskienę, gyv. Chicagoje, ir Danutę Picabia, gyv. Paryžiuje.

Jiems visiems reiškiame gilią užuojautą.

Į laidotuves, kurios buvo birželio 29 d., iš Bostono buvo nuvykęs ir dr. Stasys Jasaitis, velionės vyro brolio sūnus.

Lietuvių Fondas auga

Bostono Liet. B-nės apylinkės valdybos pastangomis 1963 m. birželio 6 d. buvo sudarytas Lietuvių Fondo Vajaus Komitetas. Dabar jau baigiami komiteto susiorganizavimo darbai. Yra jau parašytas atsišaukimas į tautiečius paaiškinant Fondo tikslus, veiklą ir darbus ir į Fondą įstojimo nariu tvarka.

Lietuvių organizacijos irgi pradeda talkininkauti vajaus komitetui. Bostono Ateitininkų sendraugių ir L. Inžinierių ir Architektų sgos skyrius klausimą svarstė ir kvietė savo narius rašytis L. Fondo nariai. Per ALIAS skyrių užsirašė Fondo nariais: Jonas Vasys, Vytautas Izbickas, Romas A. Bričkus ir Jonas Velyvis, įnešdami po $100.00.

Išvyko atostogų

Senos draugės Margareta Michelsonienė ir adv. Zuzana Šalnienė išvyko vienos savaitės atostogų Cape Code į J. Kapočiaus vasarvietę.

BRACH, MICH.

Mirė P. Ketvirtis

Birželio 3 d. Battle Creek veteranų ligoninėje mirė 68 m. amž. Pranciškus Ketvirtis. Jis buvo pirmojo pasaulinio karo veteranas, ligoninėj išgulėjo 33 metus. Birželio 6 d. jis palaidotas Betchler kapinėse greta savo uošviu, kurie ten ilsisi jau nuo 1956 metų.

Velionis paliko liūdinčius seserį Oną Okolovičienę žmoną Oną, dvi dukteris — ją Smith (Pontiac, Mich.), Eleną Magerman ir Viktori- (Norwood, Mass.)

A. Baravykas

LIETUVĖ KOLUMBIJOS PROFESORĖ

Dalia Oželytė-De La Cuesta yra Medellino (Kolumbijoje) universiteto ekonomijos profesorė. Ji yra buvusio Vytauto Didž. universiteto prof. K. Oželio, prieš kelerius metus JAV mirusio, duktė.

Parduodamas namas

Parduodamas gerai įrengtas namas su baldais, netoli ežero ir didelės upės, su garažu 2 automobiliams, dvigubas sklypas.
Rašyti: P. O. Box 51 c,
Oklawaha, Fla. (30)

Jieškojimai

Ieškau savo seserų Julijos ir Bronės Junakaičių ir Jono Peldžiaus iš Beržėnų kaimo, Panemunėlio valsč. Į Ameriką atvažiavo 1913 m. ir gyveno Bostone. Juos pačius arba apie juos ką žinančius prašau pranešti:
Adelė Junakaitė-Suflevičienė
2556 Centre St., Montreal 22,
P.Q. Canada.

Veroniko Dabužinskaitė ieško brolio Prano Dabužinsko, Jono sūnaus, gimęs 1920 m. spalio 1 d. Utenos rajone, dingęs 1944 m. Rašyti: Lithuania, Vilnius,
Pilies skersgatvis 7-10,
Veronika Dabužinskaitė
(29)

KELIAUK PER
COSMOS
labiausiai patyrusį organizuoti pavieniėm ir grupiėm kelionėm
Į LIETUVĄ
SOVIETŲ SĄJUNGĄ IR
RYTŲ EUROPĄ
PER COSMOS
aplankykite gimines visose Sovietų Sąjungos dalyse.
Dėl platesnių informacijų rašykite arba skambinkite
Į COSMOS TRAVEL BUREAU
45 W. 45 St., New York 36, N.Y.
Tel. CI 5-7711

SIUNČIANTIEMS SIUNTINIUS ŽINOTINA

Worcestery vienintelė oficiali siuntinių persiuntimo įstaiga

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.,

**174 Millbury Street,
Worcester, Mass.,
Telef. SW 8 2868,**

praneša, kad vasaros atostogų laikas **prasidės š. m. liepos mėn. 8 d. ir baigsis liepos mėn. 15 d..**

....**Tą savaitę siuntiniai nebus priimami.**

Po atostogų nuo **liepos mėn. 15 d. iki liepos mėn. 20 d. mūsų įstaigoje bus didelis išpardavimas žemomis kainomis angliškų ir vietinės gamybos medžiagų bei skarelių tiems, kurie tomis dienomis siųs siuntinius savo giminėms.**

Mūsų įstaigoje taip pat yra standartinių siuntinių, kurie yra prieinamomis kainomis ir labai vertingi Lietuvoje. Pav., standartinio siuntinio 17 jardų nailono medžiagos suknelėms ir dešimt vilnonių skarelių kaina $59 su persiuntimo išlaidomis.

Siųsdami užsakymus bei pinigus, prašome aiškiai nurodyti giminių adresus.

Vedėja **B. Sviklienė**

SKAITYK STASIO MICHELSONO PARAŠYTĄ KNYGĄ: "Lietuvių Išeivija Amerikoje," DAUG PAVEIKSLŲ. KAINA MINKŠTAIS VIRŠAIS $4.00, KIETAIS—$5.00

ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJŲ SKELBIMAS

Armageddono kova ,Dievo Karalystės Žinios

Armageddono Kova, Dievo Karalystės Žinios

Taip sako Ponas Dievas, Izraelio Dievas—pasirašyk sau visus žodžius į knygas, kuriuos tau kalbu (Pranašas Jerem. 30; 2.). Nes štai ateiti turi laikas, tarė Ponas Dievas, kada aš kalėjimą savo žmonių ir Judo ir Izraelio gala darysiu ir juos vėl paversiu į t, žemę, kurią jų tėvams daves esu, kad jie sau turėtų. Ir šitie yra tie žodžiai, kuriuos Ponas Dievas kalbėjo apie Izraelį bei Judos giminę. Šita paskutinė Armageddono dalis vadinama Jokūbos vargai. Bet pranašo pasakyta, kad ir iš tų vargų Izraelis bus išgelbėtas trečioje to skyriaus eilutėje pasakyta, kad tai įvyks tada, kai Viešpats grąžins savo tautą, Izraelį ir Judo giminės išvestuosius:—Sugrąžinsiu juos į žemę, kurią esu davęs jų tėvams Abraomui, Izaokui, Jokūbui, ir jie paveldės jų tėvams duotąją žemę. Čia turime pažadėjimą sugrąžinti tautą, Izraelio ir Judo giminę, į Dieviška malonę ir galutinai apgyvendinti juos šventojoje šalyje; Palestinos atstatymas jau prasidėjo ir buvo vykdomas per paskutinius dvidešimt metų, ir jiems susirinkus į Palestiną įvyks paskutinis jų apgulimas ir pasikėsinimas juos persekioti. Visa tai turės pasibaigti Jokūbo vargais, iš kurių jie bus stebuklingai išgelbėti. Kita pranašystė, kuri kalba apie Izraelio dalyvavimą paskutinėje Armageddono dalyje, yra tai Zakarijo Pran.,13:1,3. Čia pasakyta, kad Viešpats kovos prieš Izraelio neprietelius, kaip jis kovojo senovės laikuose. Ana diena bus atviras šaltinis Dovydo namams ir Jeruzalės gyventojams:—Prašalinsiu iš šalies netikrus pranašus ir stabus garbinančius.

(Bus daugiau).

•

Skelbia: William Shimkus
3308 Lincoln Ave. Clevelan 34, Ohio.

Mes turime paskaitų iš šv. Rašto, siunčiame nemokamai (Dievo Karalystės žinios, Tėvas Sūnus, Šv. Dvasia, Dievas ir Protas, Štai Jūsų Karalus, Tiesa apie pragarą).

Imkit ir skaitykit ką tik išėjusią Kipro Bielinio knygą

TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA

Joje smulkiai aprašyta bolševikinio teroro sistema, tos vergų stovyklos, kuriose kentėjo ir žuvo mūsų broliai, seserys, giminės ir draugai. Lietuvių kalba tokios knygos dar nebuvo. Kaina $2.50. Gaunama Keleivio administracijoje.

GERIAUSIA DOVANA

Jei galvojate apie dovaną savo pažįstamam ar kad geriausia dovana bus draugui, tai atsiminkite, šios knygos:

Stasio Michelsono "Lietuvių Išeivija Amerikoje," kaina minkštas vršeliais $4, kietais $5.00.

Stepono Kairio "Lietuva budo", kaina $5.50

Kipro Bielinio "Dienojant", kaina $6.00.

Kipro Bielinio "Penktieji metai", kaina $6.00.

Ar turi šitas knygas?

DIDYSIS SAPNININKAS, 185 psl. kaina $1.50

LIETUVOS RESPUBLIKOS ISTORIJA su spalvotu žemėlapiu, 96 psl., kaina .. $0.75

GYVULIŲ PROTAS, 212 psl., kaina 75 centai.

LIETUVOS ŽEMĖLAPIS kaina $0.50

NIHILISTAI, 3 veiksmų tragekaina $0.20

DĖL PINIGŲ, 3 veiksmų drama, L. Tolstojus, 62 psl., kaina $0.35

LYTIŠKOS LIGOS, dr. F. Matulaitis, 24 psl., kaina $0.25

STABMELDIŠKA LIETUVA, 32 psl., kaina $0.10

LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS PROGRAMINĖS GAIRĖS, 32 psl., kaina 25 centai.

JAUNASIS SOCIALDEMOKRATAS Nr 4 ir 5, kaina 35 centai

SIELOS BALSAI, J. Smelstoriaus eilėraščiai, 221 psl., kaina $0.75

LSDP FOR LITHUANIA'S FREEDOM, parašė S. A. Viktoras, 32 psl., kaina 50 centų

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, Jonas K. Karys, 225 psl., kaina .. $5.00

ANARCHIZMAS, 29 psl., kaina $0.15

IŠ DŪMINĖS LŪŠNELĖS, K. Kraučiūno eilėraščiai. 124 psl., kaina $1.00

DELKO ŽMOGUI REIKIA GERT IR VALGYT, dr. A. Garmus, 40 psl., kaina $0.15

KAIP SENOVĖJE ŽMONĖS PERSISTADYDAVO SAU ŽEMĘ, 28 psl., kaina .. $0.10

EILĖS IR STRAIPSNIAI (Kaip atsirado popiežiai, reumatizmas, Kražių skerdynės ir kt.), 97 psl., kaina .. $0.25

MATERIALISTIŠKAS ISTORIJOS SUPRATIMAS, 80 psl., kaina $0.20

ŠLIUBINĖ IŠKILMĖ, 1 veiksmno komedija, 29 psl., kaikaina $0.25

ALKOHOLIS IR KŪDIKIAI, kaina $0.25

DAINOS APIE LAISVĘ, A. Giedraitis, 32 psl., kaina $0.75

LIAUDIES DAINOS, gaidos mišriam chorui, V. Banaitis, kaina $1.50

VARPAS NR 3-4 (Vinco Kudirkos šimtmetis, Nepriklausoma ir pavergta Lietuva ir kt. 59 psl., kaina $2.00

MONOLOGAI IR DEKLAMACIJOS, 96 psl., kaina .. $0.25

KAS YRA SOCIALIZACIJA, K. Kautsky, 31 psl., kaina $0.30

PAPARČIO ŽIEDAS ir kitos apysakos, A. Antanov, 45 psl., kaina 10 centų

Užsakymus su pinigais prašoma siųsti:

**KELEIVIS
636 Broadway
So. Boston 27, Mass.**

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE (SLA)

Lietuvių patriotų organizacija gyvuoja nuo 1886 metų ir jau atšventė savo DEIMANTINĮ JUBILIEJŲ.
SLA didžiausia ir turtingiausia fraternalinė organizacija lietuvių tarpe turi daugiausia narių ir valdo didžiausį kapitalą.
Sąmoningas lietuvis NEIEŠKO KITUR APDRAUDOS, bet stoja nariu į SLA, nes žino: 1) kad SLA apdrauda gera, geresnės nėra. 2) SLA apdrauda pigi, nes savitarpinės pagalbos pagrindu veikdamas SUSIVIENIJIMAS pelno neieško, o stengiasi savo nariams teikti visokeriopą pagalbą ir fraternalinę globą. 3) SLA apdrauda yra saugi, nes paremta dideliais rezervais.
SLA DUODA GYVYBĖS APDRAUDĄ nuo $100.00 iki $10,000.00.
SLA Taupomosios apdraudos svarbios jaunimui ir šeimos apsaugai nuo netikėtų sunkumų.
SLA akcidentalinė apdrauda reikalinga šiais laikais kiekvienam.
SLA ligoje pašalpa tuo svarbi, kad ligos atveju narys ją gauna pats.
SLA galima gauti apdraudą nuo gimimo dienos iki gilios senatvės.
SLA kuopos yra žymesnėse lietuvių kolonijose, jos teikia žinias apie apdraudas ir įstojimo sąlygas.
Kas nori platesnių informacijų tegu rašo į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30th Street New York 1, N. Y.

MES ATLIEKAME... VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei Jums reikia —

- *Biznio kortelių*
- *Spausdintų vokų*
- *Laiškams antgalvių*
- *Programų ar plakatų*
- *Bet kokiai pramogai biletų*
- *Draugijoms įstatų ar blankų*

"Keleivio" spaustuvė padarys Tamstoms viską ir prisiųs. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"
636 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Vietinės žinios

ŠOKĖJAMS LAIMINGOS KELIONĖS IR SĖKMĖS

Šį ketvirtadienį, liepos 4 d., 10 val. ryto nuo So. Bostono Lietuvių Pil. dr-jos į Šokių šventę autobusu išvyksta 50 Bostono šokėjų, kuriems vadovauja Ona Ivaškienė.

Jiems linkime laimingos kelionės ir sėkmingai savo uždavinį šventėje atlikti. Jis bus atliktas, jei kiekvienas šokėjas bus įsisąmoninęs, kad šokti "kaip nors" negalima, kad reikia stengtis, susikaupti ir nuolat jausti atsakomybę už bendrą sambūrio veiksmą. Neabejojame, kad jiems tas jausmas yra įkvėptas, ir todėl jie gražiai atstovaus Bostonui.

Šokėjai grįš pirmadienį vakare.

Į majorus jau turime keturis kandidatus

Šį rudenį rinksime naują miesto majorą. Iki šiol jau pasiskelbė 4 kandidatai: dabartinis majoras Collins, miesto tarybos nariai Patrick F. McDonough ir Gabriel Piemonte ir seimelio narys Julius Ansel.

Prikibo kaip erkė prie odos

Valstijos vandens kelių įstaigos direktorių Besette teismas nubaudė pailsėti 1 metus kalėjime ir sumokėti už "rūpestingą" pareigų ėjimą $3,000.

Įstatymas reikalauja didesnius kaip $1,000 vertės darbus atiduoti iš varžytynių. Jis tuos darbus padalindavo mažesnėmis kaip $1,000 vertės dalimis ir be varžytynių atiduodavo vykdyti. Tuo būdu jis viešajam reikalui padarė daug nuostolių.

Jo viršininkas, Viešųjų darbų įstaigos direktorius Riccardi reikalauja, kad Besette iš pareigų atsisakytų, bet pastarasis nesutinka apleisti vietos su $12,500 metinės algos.

V. Jakutis sveiksta

Vincas Jakutis, kuris gegužės pradžioje sunkiai susižeidė eismo nelaimėje, jau sugrįžo į namus, bet savo kojomis dar gerokai vėliau tegalės vaikščioti.

IŠVAŽIAVO Į LIETUVĄ

Birželio 20 d. išskrido į Lietuvą Barbora Mačiukaitė iš Cambridge, Mass., Veronika Kvietkienė iš Cambridge, Mass., Pranas ir Marija Kvietkauskai iš So. Bostono, H. Tamašauskienė iš Hingham, Mass., Liucija Mockaitienė iš Bridgeporto, Conn., Petronė Žukauskenė iš Westwood, Mass., ir JAV komunistų "popiežiaus" Antano Bimbos žmona Ilsa, kuri pirma aplankysianti savo gimtąją Estiją, o vėliau Lietuvą.

Ekskursantai grįšią po mėnesio.

"Paukšteliai" aiškinasi

Neseniai pasibaigė kelių tokių "paukštelių", kurie nei sėja, nei piauna, o "žyvnastį gauna", byla. Jie už tokį "pasižyvijimą" prie miesto požeminio garažo statybos gavo po kelerius metus "poilsio" kalėjime.

Dabar eina kita su ta pačia statyba susijusi byla. Teisiamųjų suole sėdi trys "paukšteliai", kurie kaltinami "sulesę" net $344,468 tokio "lesalo", kuris jiems nepriklausė. Tie gero apetito vyrai yra buvę aukšti Mass. Parking Authority pareigūnai — buvęs vicepirm. Joseph Monahan ir inž. patarėjas Francis Kiernan ir garažo generalinis vedėjas Carp. Pačiam didžiausiam "paukščiui", buvusiam minėtos įstaigos pirmininkui Brady, byla dėl nesveikatos atidėta.

Kada apsivalysime nuo tokių erkių, kurios čiulpia mūsų viešojo organizmo kraują?

KNYGOS JAUNIMUI

MURKLYS, A. Giedriaus apysaka, 130 psl., kaina . . $1.80.

GINTARO TAKAIS, J. Narūnės eilėraščiai, daug iliustracijų, 64 psl., kaina $1.80.

TRYS SAKALAI, Alf. Vambuto 15 pasakų ir padavimų, 186 pusl., kaina $2.00

GINTARĖLĖ, J. Narūnės pasaka, gražios iliustracijos, 24 psl., kaina $1.00

Ta pati knyga anglų kalba, kaina $1.00

MĖLYNI KARVELIAI, Aloyzo Barono apysakaitės vaikams, 69 psl. kaina $1.50

Mes kaip Chicagoje buvę

Tai yra tie, kurie buvome šį sekmadienį Bostono šokėjų sambūrio gegužinėje. O tokių buvo gana didelis būrys. Mes pasigėrėjome beveik visais tais šokiais, kurie bus šokami Antrojoje JAV ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventėje liepos 7 d.

Nors dalis šokėjų į gegužinę atvyko ką tik šokę prie Dariaus ir Girėno bakužės, nors buvo karšta diena, bet ir čia jie šoko taip, kad miela buvo žiūrėti — jaunimas gali viską įveikti, jeigu tik turi noro. Nors sambūrio vadovė Ona Ivaškienė, kuri, anot Prano Kropo, "komanduoja kaip tikras generolas", vis dar tai šiuo, tai tuo nepatenkinta, bet žiūrovai smarkiai plojo.

Taigi mes, kurie Chicagoje nebūsime, turėjome čia šokių šventę, bet kurie galės į Chicagą nuvykti ir pamatyti šimtus tautiniais drabužiais pasipuošusio jaunimo šokant, tie turės daug didesnį įspūdį.

Brolių Laimučio ir Vytauto Tamošaičių įrengta radijo mėgėjų stotimi daugiausia domėjosi ir pasinaudojo jaunimas.

P. Izbickienės dovanotą tortą laimėjo A. Vilėniškis, A. Andriulionio "skystimėlio" bonką—G. Gudas, J. Tumavičienės įvairių gėrybių dėžutę—Kalvaitis, o jos dovanotą guminį "juokdarį" —Nr. 53, kuris neatsiliepė.

J. Tumavičienė parūpino dovanas ir "laimės šaltiniui".

Išalkusiems "pagalbą teikė" M. Valatkienė, O. Andriulionienė, Martinkienė, G. Razvadauskienė, O. Griganavičienė, o ištroškusiems mitriai patarnavo Pr. Račkauskas ir Et. Kiliulis.

Vartus dabojo P. Pauliukonis ir A. Karosas.

A. Andriulionis, kad ūgiu ir ne didžiausias, bet gegužinėj atrodė pats "staršiausias", nors jis sakė, kad pats vyriausias čia yra St. Griežė-Jurgelevičius.

Kai aplinkui sukinėjosi tiek jaunimo, tai ir vyresnieji negalėjo būti surūgę,— visų nuotaika buvo gera.

Gegužinė papildys kiek rengėjų kasą, bet joje, atrodo, dar nebus tiek, kiek užtektų tolimai kelionei —teks dar kitų šaltinių ieškoti.

Ž-is

Skautų stovykla

Šiemet ji bus amerikiečių skautų stovyklavietėj Camp Child, Cape Code, nuo rugpiūčio 17 iki rugsėjo 1 d. Jai vadovaus A. Saulaitis, mokestis vienam $40 už visą laiką, $25 už savaitę ir $7 už savaitgalį. Jei iš šeimos stovyklaus ne vienas, tai vienas moka pilną mokestį, o kiti $5 mažiau. Vis vilkiukai ir paukštytės moka $5 mažiau.

Užsiregistruoti ir $5 įmokėti reikalinga ne vėliau kaip liepos 14 d. Tą mokestį čekiu ar pašto perlaida siųsti tokiais adresais:

Baltijos tunto skautės:

A. Dabrilienė, 189 Grampian Way, Dorchester, Mass., tel. TA 5-8373.

Žalgirio tunto skautai:

A. Adomkaitis, 65 Alban St., Dorchester, Mass., tel. 282-5707.

Skautai akademikai:

A. Kubiliūtė, 149 Milton Ave., Hyde Park, Mass., tel. EM 1-1971.

Kas nori pigiai važiuoti į Chicagą?

Yra dvi laisvos vietos važiuoti autobusu į Chicagą su Bostono šokėjais. Išvažiuoja ketvirtadienį, liepos 4 d. 10 val., grįžta pirmadienį vakare. Kreiptis į Oną Ivaškienę, tel. AN 8-4618.

Gražiame pušynėlyje bus graži gegužinė

Lietuvių Darbininkų Dr-jos 21 kuopa savo metinį pikniką ruošia liepos 28 d., sekmadienį. Piknikas bus žinomoj jau vietoj, Bernice Claire sodyboje, North Eastone, Mass.

Vasaros metu ištrūkti iš miesto yra vienas malonumas, o pataikinti į savo gerų draugų ir pažįstamų tarpą gražios gamtos prieglobstyje turi būti dvigubas malonumas. Todėl prašome visus pasižymėti laiką ir atvykti į mūsų jau tradicijon įėjusią gegužinę North Eastone.

F. Zaleskaitė gavo magistro laipsnį

Senųjų, Bostone plačiai žinomų Anelės ir Felikso Zaleskių duktė Florencija jau 9 metus mokytojauja, bet ji turimu bakalauro laipsniu nebuvo patenkinta ir todėl mokytojaudama toliau mokėsi ir šių metų gale Bostono valstybinėj kolegijoj gavo magistro laipsnį.

Toj pačioj kolegijoj bakalauro laipsnį gavo ne taip seniai mirusio optometristo Antanėlio duktė Joanne ir Vincas Šimkus.

Net septyni į šokių šventę

Reikia manyti, kad ir bostoniškių nevienas nuvyks į Šokių šventę Chicagoje liepos 7 d., nors kelionė tolima, bet su Stefanijos ir Mykolo Subatkevičių šeima niekas kitas nesusilygins: Subatkevičių visa 7 asmenų šeima jau šį trečiadienį išvyksta į minėtą šventę. Jų šeimos prieauglio yra 5, iš jų du šoks šventėje kartu su kitais 46 Bostono lietuvių tautinių šokių sambūrio šokėjais.

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Liepos 28 d. North Eastone Lietuvių Darbininkų Dr-jos 21 kuopos gegužinė.

* * *

Rugpiūčio 11 d. Seniausio Lietuvių Radijo N. Anglijoj gegužinė Romuvos parke, Brocktone.

* * *

Spalio 6 d. Balfo metinis banketas So. Bostono L. Piliečių Dr-jos salėje.

* * *

Spalio 13 d. Laisvės Varpo banketas So. Bostono L. Piliečių Dr-jos salėje.

Argi vienas šuo margas?

DOVANOS Į LIETUVĄ

Siųskite dovanų siuntinius giminėms į Lietuvą per mūsų įstaigą. Čia kalbama lietuviškai, žemomis kainomis galima gauti Lietuvoj labai vertinamų prekių. Patarnaujam greitai ir sąžiningai. Paštu gauti siuntiniai greitai pertvarkomi ir pasiunčiami. Siuntiniai nueina tvarkingai.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
174 Millbury Street
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868
Vedėja B. Sviklienė

GERIAUSIAI PASILSĖTI PER ATOSTOGAS

GARSIAME CAPE COD—
Osterville, Mass., Kurorte
Prie atviro Atlanto jūros pliažo, pušų pavėsyje gražioje lietuviškoje JANSONŲ vasarvietės viloje

"AUDRONĖ"

* Viloje "Audronė" erdvūs kambariai ir gražus pušynas — parkas.
* Šiltos Golfštremo srovės atviros jūros pliažas tik 7 minutės pėsčiom.
* Rami aplinkuma — daug vietos poilsiui ir žaidimams.
* Geras lietuviškas maistas.

Vila atidaryta vasarojimui nuo birželio 15 iki rugsėjo 15 dienos.

Lietuviai savininkai dr. Ed. ir Marija Jansonai visus maloniai kviečia atvykti praleisti atostogas.

Iš anksto dėl kambrių rezervavimo kreiptis: E. Jansonas, 15 Rosedale St., Boston 24, Mass Tel. 288-59999. Po birželio 15 d. kreiptis adresu: Audronė-Jansonas, 87 East Bay Road Osterville, Cape Cod, Mass. Tel. (Area 617) 424-8425.

(—)

SAV-ON
ROOFING and SIDING CO.
409 W. Broadway, So. Boston
AN 8-2150
DAŽOME IR TAISOME
Al Stecke F. Pukanasis
Res.: 8 Faxon St. Natick
Brockton 586-9272 655-0807

Telefonas: AN 8-2805
Dr. Jos. J. Donovan
Dr. J. Pašakarnio
ĮPĖDINIS
OPTOMETRISTAS
Valandos:
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Vakarais iš anksto susitarus
447 BROADWAY
South Boston, Mass

TEL. AN 8-2124
Dr. Amelia E. Rodd
(RUDOKIUTĖ)
OPTOMETRISTĖ
Valandos:
nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniais—uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujoj Anglijoj iš stoties WLYN, 1360 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadpay, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

LAISVĖS VARPAS
NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA
Sekmadieniais 8-9 val. ryte
AM Bangomis 1190 kilociklų
FM Bangomis 105.7 megaciklų
Iš WKOX, Framingham, Mass.
VEDĖJAS—P. VIŠČINIS
47 Banks St.
BROCKTON 18, MASS.
Tel. JUniper 6-7209

Televiziją ir radiją
Taiso Gerai ir Pigiai
JONAS ŽILINSKAS
629 E. Sixht Street
South Boston
Tel. AN 8-6645

Tel. AV 2-4026
Dr. John Repshis
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2—4 ir 6—8
Sekmadieniais ir šventadieniais pagal susitarimą
495 Columbia Road
Arti Upham's Corner
Dorchester, Mass.

TAUPYK $$$ SU FORTUNA FUEL CO.
ALIEJAUS ŠILDYMU
FORTUNOS "EXTRA"—NEKAINUOJA "EXTRA"

1. Laisvas aptarnavimas:
Tai reiškia garantuotą 24 VALANDŲ APTARNAVIMĄ BĖDOJE, naktį ar dieną, burnerio ir jo kontrolės. Absoliučiai be mokesčio šventadieniais ar savaitgaliais... bet kurią sezono dieną.
2. Nemokamas metinis peržiūrėjimas:
Visiškas pagrindinis apsaugos peržiūrėjimas kasmet burnerio ir katilo, jų išvalymas. Tas užtikrina gerą šildymą, mažesnes kuro išlaidas. Ir Jums tai nieko nekainuoja.
3. Dalių išlaidų garantija:
Fortuna garantuoja pakeisti bet kokią burnerio ir jo kontrolės dalį, skaitydama tiktai esamas kainas pagal kainoraštį. Žinoma, už darbą nieko neskaitoma.
4. Lengvas mokėjimo planas:
Jūs pasirenkate mokėjimo planą, kuris jums geriausiai tinka. Labai populiarus yra mūsų mėnesinis biudžeto planas — jūsų visos šildymo išlaidos apmokamos lygiomis dalimis per 10 ar 12 mėnesių. JOKIŲ PAPILDOMŲ IŠLAIDŲ.
5. Reguliarus patikimas kuro pristatymas:
Fortuna seka jūsų kuro suvartojimą ir numato, kiek jums jo reikia, nežiūrint, koks būtų oras. Jums niekada nereikia šaukti, kad pristatytų kurą. Visi sunkvežimiai su aliejumi turi radijo susisiekimą greitam ir veiksmingam aptarnavimui.

Mes mielu noru duodame Jums informacijas apie Fortuna Fuel Co., atsakome visus Jūsų klausimus ir padedame Jums palyginti metines kuro išlaidas su kitais aliejaus pristatytojais. Tik pasakykite žodį, ir vienas iš mūsų Namų Patogumo Inžinierių atvyks Jus aplankyti Jums patogiu laiku. Pašaukite telefonu: GEeneva 6-1204, arba pasiųskite atvirutę:
45 DORSET ST., DORCHESTER
FORTUNA FUEL CO.

Peter Maksvytis
Carpenter & Builder
925 E. Fourth St.,
So. Boston
Atlieku visus pataisymo, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamų namų ir biznio pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro.
Telefonas AN 8-3630

Dr. J. C. Landžius (Seymour)
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
X RAY
534 Broadway,
So. Boston, Mass.
VALANDOS nuo 2 iki 4 ir 6 iki 7
TEL. AN 8-2712
Namai ir Ūkis:
287 Concord Rd., Billerica, Mass.
TEL. MO 3-2948

Apsidrausk
NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ
Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.) .. Visais insurance reikalais kreiptis:
BRONIS KONTRIM
Justice of thePeace—Constable
598 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.
Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
409 W. BROADWAY
South Boston, Mass.
Office Tel. AN 8-0948

Ketvirtis & Co.
—JEWELERS—
Laikrodžiai-Deimantai
Papuošalai
Elektros Prietaisai
Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus
379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel AN 8-4649

Dažau ir Taisau
Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.
JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

℞ The Apothecary
LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ
Parduodame tiktai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.
Jei reik vaistų — eikit į lietuvišką vaistinę.
Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.
382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.
Telefonas AN 8-6020
Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

Charles J. Kay
LIETUVIS
Plumbing—Heating—Gas—Oil
License No. 4839
Į Gazo Šilimą permainyti $265
Telefonas: CO 5-5839
12 MT. VERNON STREET
DORCHESTER 25, MASS.

Flood Square Hardware Co.
Savininkas N. J. ALEKNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popieros Sienoms
Stiklas Langams
Visokie reikmenys namams
Reikmenys plumberiams
Visokie geležies daiktai

Trans--Atlantic Travel Service
Biletai lėktuvais — parūpina viešbučių užsakymus, padeda sutvarkyti kelionei reikalingus dokumentus į visas valstybes.
Tose Pačiose Patalpose
DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ
GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.
390 West BROADWAY, So. Boston 27, Mass., Tel. AN 8 - 8764
Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas Rusijos valdomas sritis.
Siunčiama nauji įvairūs daiktai ir nekonservuotas maistas. Visi dokumentai paruošiami rusų kalba ir **siuntiniai išsiunčiami tiesiog iš BOSTONO per 48 valandas nuo jų priėmimo.**—Oro paštu—tą pačią dieną. Persiuntimo išlaidas ir SSSR muitą apmoka siuntėjas.
Medžiagas, odas, skarytes, megstinius ir kt. galima pirkti SAVIKAINA mūsų įstaigoje. Taip pat pigiai persiunčiame akordijonus, siuvamas "Singer" mašinas ir kitas prekes. Prašykite mūsų katalogų.
Iš toliau siuskite siuntinius mūsų viršuj nurodytu adresu. Įdėkite daiktų sąrašą ir aiškius siuntėjo ir gavėjo adresus. Mes, siuntinį perpakavę, pranešime Jums, kiek kainuoja persiuntimas.
Atsiųsti paštu siuntiniai paruošiami greičiausiu laiku.
Galima siųsti iki 44 svarų pakietus, jei siunčiami daiktai telpa dėžėje, kurios dydis yra 14" x 13" x 20" colių. Oro paštu galima siųsti iki 22 svarų.
ĮSTAIGA LIETUVIŠKA, KREIPKITĖS LIETUVIŠKAI
VISI SIUNTĖJAI ĮSITIKINO, KAD MŪSŲ ĮSTAIGA SĄŽININGIAUSIAI PATARNAUJA ir GREIČIAUSIAI PERSIUNČIA SIUNTINIUS. SIUNTINIAI APDRAUSTI.
Siunčiame su INTURISTO įgaliojimais
Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. ir šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. popiet.
VEDĖJAS: JONAS ADOMONIS